

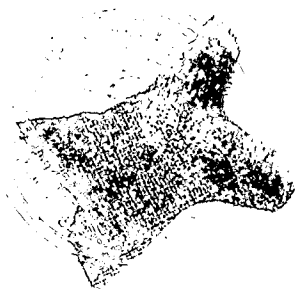
A MAGY. KIR. ERZSÉBET TUDOMÁNYEGYETEM
MAGYAR SZOCIOGRÁFIAI INTÉZETE

IGAZGATÓ: DR. KRISZTICS SÁNDOR EGYETEMI NY. R. TANÁR

BARANYA VÁRMEGYE ELTÜNT HELYSÉGEI

IRTA:

FOLLAJTÁR ERNŐ

KÖZSÉGI ADATTÁR 4. SZÁM.

KIADJA A MAGYAR SZOCIOGRÁFIAI INTÉZET
PÉCS, KÖZPONTI EGYETEM, RÁKÓCZI-ÚT 80.

1942.

Felelős kiadó: Dr. Krisztics Sándor.

DUNÁNTÚL PÉCSI EGYETEMI KÖNYVKIADÓ ÉS NYOMDA R. T. PÉCSÉT.

A nyomdáért felelős: Mészáros József igazgató.

15612/2

BARANYA VÁRMEGYE ELTÜNT HELYSÉGEI

Viharos századunk egyik legnagyobb, a tudományban és a publicisztikai irodalomban oly sokat vitatott, mégis a harctereken döntésre érlelődő kérdése, az európai államok határainak újjárendezése, valamint az államok határain belül élő nemzeti kisebbségek jogainak új megállapítása, illetőleg ennek a nehéz kérdésnek telepítéssel vagy áttelepítéssel történő megoldása. Mindezt amidőn részben hatalmi, részben jogi eszközök alkalmazásával kísérik meg, nagy szerep jut ezen a téren a történeti jognak, melyet hol tudományos megalapozottsággal, hol szándékos és tudatos ferdítéssel igyekeznek a kitűzött cél szolgálatába állítani. Magyarországnak nemzetiségi szempontból különleges helyzete a történeti jogot helyezi előtérbe azok közül a tényezők közül, amelyekkel jogos érdekeinket kívánjuk megvédeni Középeurópában egy évezreddel ezelőtt megalapított, azóta megvédett helyzetünk biztosítására, bármint is tennék azt új fejlemények kérdéssé. Ezen a téren egyik legfontosabb bizonyítékunk az a tétel, hogy ezeréves államunk eredetileg igen nagy mértékben volt nemzeti szempontból is egységesen magyar, amely csak azért szenvedett összetételében változásokat, mert a kelet felől érkezett barbár, vagy idegen kultúrájú népek támadásával szemben védekezve nemzetünk állományának jelentékeny részét elveszítette és pedig oly mértékben, hogy azt a természetes szaporodás eszközével pótolni hosszú ideig nem tudta. Az pedig, hogy a magyar állam önvédelmével nemcsak a saját létét, de az európai népközösségét is védte, sőt azt biztosította is, megdönthetetlen történelmi tény. Igaz, hogy ellenségeink közül sokan ezt az állítást vitássá kívánják tenni, de nekünk módunkban van ennek az állításnak a helyességét történelmi és történet-földrajzi bizonyítékokkal igazolni. Ezért is fontosak azok a helytörténeti kutatások, amelyek automatikusan vezetnek el a bizonyításhoz.

Bizonyítani tudjuk, hogy igen nagyszámú azoknak a községeknek a sora, amelyek a középkor végén tiszta magyar lakosságúak voltak és amelyek a 16., 17. és 18. század viharaiiban eltűntek, elpusztultak lakosságukkal egyetemben, vagy ha nem is pusztultak el teljesen, területüket idegen, nagyrészből politikai hatalmi eszközökkel betelepített vendégnépek foglalták el. Ez a tény azonban nem vontja maga után a magyar állam politikai hatalmának, a terület feletti gyakorolt közjogi erejének bármily csökkenését. Ha ideiglenesen történt is ebben az irányban kísérlet a bécsi kormány részéről, az a magyar nemzet politikai erejében kifejezésre jutó államfenntartó erővel szemben meg nem állhatott; az ország területi és közjogi egysége minden alkalommal helyreállott.

Most hazánk egy olyan területére nézve kívánjuk bizonyítani állításunk helyességét, amely a középkor századaiban lakosságának összetétele szempontjából majdnem kizárólag magyar volt, de ellenséges történelmi erők irányvonalába esve ezt a jellegét elvesztette és nemzetiségi területté alakult át. Ez a terület a tájegységi szempontból önálló egységet képviselő, a középkor végén teljesen magyar jellegű Baranya vármegye. De nem foglalkozunk ezúttal azokkal a községekkel, amelyek a századok viharában is fennmaradtak, csupán azokkal, amelyek a történelmi sors csapásai alatt vagy teljesen megszűntek, elpusztultak, vagy egykori községi jellegüket elveszítve ma már csupán alárendelt közigazgatási jellegük van, esetleg csupán nevük él a népeség emlékeztetőben, vagy a községek nem lakott részeinek elnevezéseiben, határ- és dűlőnevekben, annak igazolására, hogy államuknak milyen nagy áldozatokat kellett hoznia a nyugati civilizáció védelmében.

Egykorú források felhasználásával igazolható a magyarságot emésztő bajok tömege, mely végtelen sivárságú elhagyott helyekké tette a 14. században oly sűrűn lakott Baranya megyének területét.

A sorozatos ragály, igaz, nem váratlan esemény volt, hanem annak a tervszerű pusztításnak a következménye, mely a másfél százados török uralom magatartását jellemezte a védtelen lakossággal szemben. Az egykorú forrásanyagban feltűnő, „*loca deserta*” vagy „*praedium*” kifejezések egy-egy nemrög lakóseitől megfosztott virágzó helységnek csak emlékeztetői. Jól ismert okok a hadvonulások is, melyek nem egy szükreszabott területsávot fosztottak meg erőforrásaitól, élelmétől, anyagi javaitól, hanem ameddig a szem ellátott szabad rablásban, gyűjtögetásban keresett megoldást az ellenállók, — magyarok — megtörsére. De nemcsak a török jelentett veszedelmet. Nem volt különbség a portyázó végvári csapatok és a német lovasok között sem. Azután tatár hordák is pusztítottak. Végül kuruc küzdelmek is folytak Baranya területén.

A történelmi tények igazolják, hogy 1541 előtt virágzó magyar falvak, sőt városok sora az áldozat. A következő időkben török hadvonulási vonallá válván a megye nagy része, a magyarság faji elemei által lakott területek vadon, — legjobb esetben lakatlan területként jegyeztettek fel. A magyar nemes birtokost messze űzte szabadságszeretete, úgy, hogy egyedül a paraszt maradt ősi földjén, addig, míg adóval, szolgáltatásokkal ki tudta elégíteni új földesurának mohóságát. Egy váratlan támadás, vagy segélyhadak átvonulása állandóan éreztette hatását. Fokozatosan kisebbedik Szigetvár ostromával egyidejűleg a jelenlegi szentlőrinci járás színmagyar falvainak száma, és sok lesz a lakatlan pusztá. A magyarság pusztulása e harcokban éri el tetőpontját. Nemes a harcmezőn, jobbágy, paraszt a konstantinápolyi emberpiacon vesztek. Erőszakos áttelepítés sem ritka. Ilyen volt *Dervishég* 1550. évben végrehajtott műve, mikor Pécs környékén a pécsi püspökség magyar jobbágyait messze idegenbe, Jagodinára telepíti át.

Szigetvár elleni harcok állandóan apasztották a lakott helyek számát, majd az 1597. évi tatár segélyhadak vonulása teljesen pusztává változtatta a mai baranyavári, mohácsi, siklósi és a hegyháti járáskeleti szegélyénél fekvő helységeket.

Baranya megye színmagyar népének pusztulása már a török világ első évtizedeiben bekövetkezett, amire bizonyítékul szolgál az az összefoglalás, amelyet *Ferdinánd király* 1542-ben rendelt el a török elleni véde-

lem céljaira szolgáló segély megállapítása érdekében. Ez az összeírás azonban már csak a vármegye 5 járására terjeszkedhetett ki, mert a Dárda—Baranyavár—Mohács—Szekeső vonalán fekvő hadiút és vidéke ekkor már török fennhatóság alatt állott. Így a felvett regestrum csak 279 olyan községre terjedt ki, amelyek a régebbi jegyzékekben is előfordultak, népességük azonban rendkívül megcsappant, úgy, hogy egy-egy községben alig volt 10—15 ház, ezek közül is sok nem fizetett szegénysége miatt. Ennél is megrendítőbb az a kép, amelyet *Verancsics* Antal in partibus infidelium pécsi püspök ír le a vármegye helyzetéről, amikor 1555-ban egy követség élén a Dunán Konstantinápolyba utaztában érintette Baranyát: „Jó Isten, — írja — a legjobb s legtermékenyebb földnek mily szomorú képe tárul a szemlélő elé, mily elhagyott itt minden; földet s szőlőket a dudva benőtte, nagy területen is ritka a földműves, ritka a barom, mindenütt elhagyatottság tátong... Hajósunk egy rác ember: mondja, hogy a birodalom elfoglalása előtt egy faluban több ember lakott, mint most harmincban. *Mit mondjunk hát a teljesen elpusztult falvakról, melyeknek még a neve is elveszett?*”

A török uralom, valamint a felszabadító háborúk okozta pusztulás képét főként és részleteiben azokból az összeírásokból tudjuk megállapítani, amelyeket a felszabadulás után a hadak élelmezésének megszervezése, az adókiivetés rendezése, telepítés és a birtokok újonnan való adományozása céljából vettek fel. Ezek a nagyrészt a magyar nyelvet sem ismerő idegenek által végrehajtott összeírások igen különböző értékűek, gyakran nehéz bennük a sok elírás miatt eligazodni. Az 1696-ban az egész vármegyére kiterjedően készült felvétel a legjobban tájékoztat a vármegye helyzetéről, felsorolva névszerint a 275 lakott községet, tájékoztat azok nemzetiségi viszonyairól és felsorolja a magyar földbirtokosok neveit is, kiket azután a hírhedt magyarirtó „*Neoacquistica Commissio*” mellőzött az új birtokadományozások alkalmával. Az összeírók megjegyzik, hogy a nyomorult vármegye (*miser comitatus*) a török járom folytán és a felszabadító háborúk folytonos hadi felvonulásai miatt, valóságos csatatér, melynek lakossága annyira megfogyatkozott, hogy még a török időkben is négy annyi lakója volt. De nemcsak a lakosság nagy része hiányzott, hanem a török hódoltság előtt fennállott helységek háromnegyed része is. A jegyzékben felvett falvaknak nagyrésze különben már olyan, amelyek ma is fennállanak, tehát megállapítható, hogy a pusztulás ezzel az időponttal megállt.

A lakosság az 1696-iki összeírás idejében még mindig nagyrésztben magyar, csak Pécsen és Pécsváradon van kevés német, ellenben szerb (rác) 44 községben található. A lakosság száma az egyes községekben igen csekély, általában 6—7 család. Az egész vármegyében összesen 2554 családot számoltak össze, amelyek 6886 hold földön és 4450 kapás szőlőn gazdálkodtak.

Sok teljesen elhagyott, elpusztult község nevét és emlékét őrizték meg azok az adománylevelek is, amelyekkel a bécsi kormány a felszabadító háborúban érdemeket szerzett hadvezérek baranyai nagybirtokait alapította meg. Az új gazdálkodási rendnek ugyanis nem felelt meg, hogy a jobbágyság egymástól távol fekvő, apró falvakban, pusztákban munkálkodjanak, ezért a nagyobb falvakba költöztették őket, földjeiket is egyesítették. Így az elhagyott apró falvak elpusztultak, helyük művelés alá került, vagy gondozás híján elerdősödött, esetleg uraik majorságokat alapítottak helyükön. Nevüket azonban az

eredeti helyhez kötöttén gyakran megőrizték és ma is előfordulnak, mint a határ egyes részeinek nevei. dűlőnevek, esetleg csak egy-egy csárdának, magában álló háznak a megjelölésére szolgálnak.

A pusztulás mértékére jellemző az a hadi jelentés, amelyben a bádeni őrgroff számol be tapasztalatairól és amelyet az elpusztult Gerence községből írt: „E vidéken mi terményt sem lehet kapni, mert a horvátok, őrvidekiek s talán a tatárok is annyira elpusztították, hogy azt Fölségednek le sem írhatom. A *térképek szerinti* azelőtt sok falu lehetett e vidéken, de alázattal csak azt jelenthetem, hogy én eddig semmit sem találtam mást, mint ma egy magas fűvel benőtt, égett falut...“*

A hadjáratok és hadvonulatok mellett igen erős befolyást gyakorolt az elnéptelenedésre a jobbágyságra nehezedő súlyos adózás. Az adózás rendszere szoros összefüggésben volt az Izlám birtokjogi rendszerével. Észérint a meghódított terület a mohamedán egyház-állam tulajdona; a hódító és a meghódított között csak az úr és a szolga (rája) viszonya állhat fenn, utóbbinak birtokjoga nem lehetett. A meghódított terület négyötöd részét a szultán-khalifa hűbérbe adja katonáinak, de olyképen, hogy ez a viszony csak a föld jövedelmére vonatkozik, amelyet a timár (5000—20,000 akcséig terjedő jövedelemmel), a ziámet (20.000 akcsén felüli jövedelemmel), vagy a katonai zsoldhűbér tulajdonosa maga hajtja be. Az ötödik rész a tisztán kincstári célokat, így hivatalok fenntartását biztosító khász. Az izlám birtokjog a birtokló örökösödését nem ismeri. A hűbérbirtok esetleg egész rövid idő alatt gazdát cserélt, akár áthelyezés folytán is, és így a birtok és gazdája között nem is fejlődött ki semmiféle személyes viszony, aki a birtok jövedelmességének mikéntjével egyáltalán nem foglalkozott, semmiféle befektetést nem eszközölt. Az állami adók között a legfontosabb volt a fejadó, a harács, amelyet a községek eleinte kapuk, családok, házak szerint, később általában fizettek, amikor azonban nem törődtek már azzal, hogy megvan-e az eredeti kapuszám; így azután a lakosság fokozódó elmenekülése folytán mind súlyosabb adóteher sújtotta a megmaradtakat, ami a hűbéri viszony személytelen voltával együtt fő oka volt annak, hogy a községek fokozatosan elnéptelenedtek. Ehhez járult még török részről az a körülmény is, hogy a főadón kívül még igen nagyszámú rendes és rendkívüli adóval, illetékkel és vámmal sújtották a gyvérülő számú lakosságot. Az adókon kívül terhelte még őket a földesúrnak számtalan termény után járó tized is. Az alávettett rája védelemben természetesen nem részesülhetvén, általános volt a zsarolás a községekbe adó- és tizedszedés céljából kiszálló katonák részéről.

De adózott a török alattvalóvá lett magyar jobbágy a magyar királynak és régi földesurainak is, amíg tehetett és valamilyen mód volt a behajtásra: megfizette a főként védelmi — célokra fordított királyi dikát.

Az adó nagyságának növekedése miatt elszegényednek magyarjaink és elbujdosnak, lopva saját ősi földükről. Így egykor sűrűn lakott helyeket is alig találják meg a kamarai összeíróbiztosok.

A török főképp rácok betelepítésével törekedett a lakosság számának emelésére. Ezeket a megfogyatkozott magyarság ellenszenvvel fogadta. („Sordida Rascianorum vicini pagi colluvie pleni.“ U. & C. 56 : 41.) A németek betelepítése a felszabadító háborúk után kezdődik.

* Várady Ferenc: Baranya múltja és jelene. Pécs, 1898. 2. k. 496 l.

Amidőn az alábbiakban 287 elpusztult magyar községet sorolunk fel Baranya vármegye területén, akkor élénk bizonyosságát adjuk annak a ténynek, hogy mily fejlett lehetett itt a gazdasági élet, mily szervezett kellett legyen a természet erőinek kihasználása, amidőn ennyi magyar falu népében feszült még az erő. A kipusztításáig a magyar lakosság rendben tartotta földjét és fejlődő életet élt. Nem szorult volna soha idegen telepesek segítségére. Pusztulásáról nem a magyarság tehet. Az idegen telepesek egyébként is csak közreműködtek az elpusztítottak helyreállításában, mert élt még magyar töredék, sőt többségben maradt fenn a megyében. A telepesek közreműködése nem jelenthet igényt is erre a magyar vérről szerzett, és annyi vérről áztatott területre. „*Száb Törökország*“, Baranya vármegye területén sohasem volt. Értelmetlen kitalálás az.

Megdönthetetlen történelmi tény, hogy a dárдай járásban 1941-ben élő 19 község mellett 16 elünt magyar községet tudtunk megállapítani, hogy a hegyháti járás 1941. évi 61 községe mellett 38 az elünt magyar községek száma, hogy a mohácsi járás 1941. évi 28 községe mellett 27 magyar község élt meg ott valaha, hogy a pécsi járásban az 1941. évi 54 községen kívül még 26 magyar község létezett, hogy a pécsváradi járás 1941. évi 35 községe mellől 33 magyar község pusztult el, hogy a siklói járásban 1941-ben élő 53 község mellett még 49 magyar község számára volt valaha életlehetőség, hogy a szentlőrinci járásban 1941. évi 38 községen kívül valaha még 82 magyar község létezett, s hogy a villányi járásban az 1941. évi 30 község mellett valaha még 12 magyar község népe élt meg.

A Baranya vármegyében a jelenleg élő 339 helység mellől elpusztult 285 magyar helységre vonatkozó bizonyító adataink a következők:

A dárдай járás 1941. évi területén elpusztult helységek.

ABON. Elpusztult helység. 1511-ben Herendi Miklós püspök falujának jegyzik, utóbb Bertalan várnai perjelé lett zálogjogon. A 17-ik században már pusztá. Bolmánytól északra feküdt.

ÁRKI, Árka, Archi. 1554-ben a baranyavári fejadódefterben 26 lakóházból álló magyar falu. (Velics II. 170.)* Az 1559. évi adójegyzékben tűnik fel mint Kápolnay Ferenc, majd Horváth Márk birtoka. Lakott hely. (Conscr. Comm. 1564—65. Tom. III.) 1736-ban a dárдай uradalomhoz tartozó pusztá, Karancs körül feküdt. (U. & C. 5:40. Fol. S.).

* Az értekezésben előforduló gyakori rövidítések jegyzéke.

Conscr. Comm. = *Országos Levéltár*. Conscriptioes Comm. 1564—65.

Conscr. Dic. = *Országos Levéltár*. Dicalis conscriptio. Baranya megye. 1542—1696.

U. & C. = *Országos Levéltár*. Urbaria et conscriptiones 1564—1772.

Haas = Haas M. Baranya. Pécs Lyceum kny. 1845.

Lampe = Lampe Fr. *Historia ecclesiae ref. in Hungaria et Transsylvania*. Utrecht 1728.

Ortvay = Ortvay T. Magyarország egyházi földleirata. 1—2. köt. Bp. M. T. A. 1882.

Pesty = Pesty Frigyes helységnévtára a Nemzeti Múzeum kéziratárában.

Várady = Várady F. Baranya multja és jelene. 1—2. köt. Pécs, Telegdi 1896.

Vélics = Vélics—Kammerer. Magyarországi török kincstári defterek. 1—2. köt. Bp. M. T. A. 1886—90.

BALO. A török hódoltság alatt rác telep volt. 1736-ban már pusztá Keskendőtől északra. (U. & C. 5 : 40. Fol. 17.) Elpusztult.

BÉKATOROK. Herendi Miklós (1511) pécsi püspök tulajdona, utóbb az aurániai perjelé. Keskend körül feküdt. (Várady II. 368.) Elpusztult.

CSATÁR, CSATAI. A 16. században népes helység. Ma Vörösmartótól nyugatra fekvő pusztá terület. 1672-ben még lakott helység. Lakószai reformátusok, önálló egyházzal. (Lampe: Hist. Ref. III. Sect. 1.)

CSER. Falu, melyről több oklevél szól a 15. század végéig. Kőhöz tartozó helynek neve. (Pesty: IV. p. 408—9.)

CSEMÉNY, Cseminfalva, Csemin, Cseménfalva. A 14. és 15. században virágzó város állott Chemmy helyén. Csöméni család tulajdona, míg a pécsváradai Csöméni Imre át nem engedte a Garaiaknak. 1506-ban Garai Jób tulajdona, 1554-ben a baranyavári keza fejedődefterében 15 lakóháza adózó, magyar nevű lakosokkal. (Velics. II. p. 173.) 1565-ban ugyanilyen adatokkal már kisebb adózó. (U. ott II. p. 410.) 1564-ben még a királyi adót beszedték itt a megbízottak (Conscr. Comm. 1565. Tom. III.) A felszabadító háborúk után elpusztult. 1715-ben Kácsfaluhoz tartozó pusztá. (M. o. népeisége a Pragm. Sanct. korában p. 306.) 1736-ban a dárdai uradalom jobbágyfaluja, rácok lakják. (U. & C. 5 : 40. Fol. 27. és 94 : 28.) 1752 körül benépesítik idegenajkú jobbágyokkal (U. & C. 95 : 44.) Ma Kácsfalva mellett található Cseménypusztá néven.

ERESZVÉNY, Östervény. A 16. században Zrinyi, majd Csószai birtok. Sepse község keleti részével azonos. Beolvadt a község területébe.

HENCSE, Henche, Henechye. A 16. században Lorántffy tulajdon. 1655-ban 23 lakott telke adózó, tótok és rácok lakták. Kishenche néven pedig másik része 15 telekből álló magyar lakosokkal. Bolmány körül volt. Elpusztult.

HÉNYE. Lorántffy birtok. 51 telek nagyságú falu, rác lakosokkal. Bellyéhez tartozó határrész (dűlő).

KALNÁS, Kalans, Kalmacs. 1554-ben a baranyavári keza fejedődefterében 10 ház után adózó falu. Lakosai magyarok. (Velics II. 175.) A 17. században Lorántffy Mihályé. A falu 17 jobbágytelkén magyarok és rácok élnek. Kácsfalva mellett találjuk mint határrészt.

KOHA. A Csemény, majd a Garai család jobbágyfaluja a 15. században. A 16. században már pusztá. Ma Kohacsárda Kopács mellett.

MARKALLJA, Maralla. A 17. században Zrinyieknek adózó falu. A felszabadító háborúk idején lakosai a szomszédos vidékek lakosaival együtt a dunai szigeteken telepedtek le. 1687 után kincstári terület, lakosság nélkül. (U. & C. 56 : 41. Fol. 7.) Bolmány környékén feküdt.

MITTAI, Szentmittai, Szentmitre. Jelentékeny helység a 14-ik században. Zrinyieké. Egy 1698. évi összeírásban 6 frt-al adózó, közepes nagyságú helységnek. (U. & C. 66 : 18.) 1687-ben lakosságát elvesztette. (U. ott 56 : 41.) Ma Mitvár Albertfalva mellett pusztá.

RÉV, Révfalu. A pécsi kispóstság tulajdona. 1511-ben utóbb Herendi Miklós útján a vránai perjel birja (Koller V. 27.) A hódoltság alatt 1534-ben 6, 1570-ben 2 házban lakott magyar e helyen. (Velics 2. 175. és II. 406.) A 18. században a dárdai uradalomhoz tartozó pusztá. Karancs község mellett feküdt. (U. & C. 5 : 40. Fol. 8.) Nevét Révcsárda pusztá örzi.

SZIGETFALU. Bellye melletti Faluhegyi rét területén állt egykor. A 17. században elpusztult. (Századok 1936. évf. 685 p.) A múlt század második felében Bellye határának egyik része szőlő és szántóföldrészsel. (Nemzeti Múzeum kéziratárában, Hatos G. jegy. p. 33—34.)

Hegyháti járás 1941. évi területén elpusztult helységek.

ALMÁS. Elhagyott falu, mely a hódoltság alatt a szászi nahiében 1583-ban 2 házból álló adózó magyar helység. (Velics: I. 343.) Bakóczával volt határos.

ARANHÁZ, Tófű környékén eltűnő magyar falu a 17. században.

BOKROD, (Bodordi). Magyarhertelend mellett feltűnő törökkori helynév. Itt 1566-ban 7 ház fizette a fejadót. (Velics I. 184.)

BOLTA. Magyar falu volt a török uralom alatt. (Velics I. 170.) Kárársz mellett.

BOZÁFA. Baranyajenő község határterületével volt régen szomszédos, mint népes magyar helység. (U. & C. 31:49. Fol. 3. és 50:31. Fol. 26.)

BÖGRÖS. A szászi nahiében feltűnő falunév, 1554-ben 10, 1566-ban 8 ház után adózott fejadóval. Magyarok lakták. (Velics II. 168., I. 184.) Alsómocsoládtól délre pusztta terület (szántó).

CSEPÉNFALVA, Chipán. Mecsekpölöske községtől dél-délkeleti irányban létezett ily nevű falu. A pécsi káptalan tulajdona volt. 1542-ben 4 portából állott. (Conscr. Dic. 1542.)

DÁRÓVÁR, Daruvár. A középkortól kezdve több oklevélben feljegyzett vár. A hozzátartozó faluval a XVI. sz.-ban még épségben állott. Jágónak határában, a községtől északra fekvő szőlőhegyen, várromokkal. 1610-ben még a pécsi vikárius névleges tulajdona, 4 portával. (U. & C. 90:90.)

EGYEDFA, Ekgüifta. A hódoltság alatt még 2 telekből álló kis magyar falu a Jankovics család birtokában. A 17. sz. végén már pusztta. (U. & C. 37:47. Fol. 96., 9:15. Fol. 23., 31:94. Fol. 6., 38:78. Fol. 465.) Felsőmindszent faluval volt határos. (U. & C. 31:29. Fol. 399.)

ERDŐD. 1554-ben 3 házban élt magyar család e faluban. (Velics II. 165.) Gyümölcsény táján lehetett.

FARKASFA, Farkasfalva. Népes helység 1542-ben Bendatz János tulajdonában. 8 portája közül 5-nek volt jobbágylakossága. (Conscr. Dic. 1542.) A török uralom elején 7 házban élt magyar. (Velics. II. 164.) A 17. sz.-ban Jankovich Péter a keresztény földesura. (U. & C. 37:47. Fol. 96.) 1696-ban 3 magyar család lakott e helyen. (Conscr. Dic. 1696.) és (U. & C. 37:54.) Bakócza mellett feküdt.

GÖRÖG, Gerge, Gergete. A mai görgetegi pusztta, hol 1583-ban az építéspénzbeszedő 9 házat vett fel jegyzékébe. (Velics. I. 343.) Mekényes körül keresendő.

GYÖRGYI, Gurgia. Gyurgyin. Minorita szerzet birtoka volt a 15. sz. végétől. A török uralom alatt még 11 házból állott. A felszabadító háborúk után törvényes birtokosa ismeretlen. 1687-ben a pápai Fehér Barátok kaptak 10 frt. bért a faluból. Egy pusztán álló malmon kívül egy kolostor romjai is fellelhetők. (U. & C. 37:47. Fol. 100., 15:54. Fol. 23.) Egy 1698-ban készített kamarai összeírásban már népes faluként szerepel Jankovich Pál tulajdonában. (U. & C. 37:54. Fol. 4.)

1696-ban 8 rác család műveli területét. Birtokosainak a pálosokat említik. (Conscr. Dic. 1696.) Mágocs község északkeleti részén található Klosterfeld dülő alatt.

GYÖRGYKUT. A szászi nahiában 12 házból álló magyar falu. Lakossága fejadót fizet 1554-ben. (Velics. II. 168.) 1566-ban 9 ház után adóköteles. (U. a. I. 184.) Helyét Kisbodolya körül kereshetjük.

HÁB. Csikóstöttös Pusztaudvar nevű dülőjének helyén határozhatjuk meg. 1696-ban Babocsay Ferenc tulajdonának jegyzik, mely már 20 évvel ezelőtt elpusztult. Török időkben 6 család lakott itt. (U. & C. 37 : 47. Fol. 99.).. A török visszavonulása idején elpusztult hely. (U. & C. 37 : 54.)

HERTELIN (Hertelen). Elpusztult falu, mely a magyarhertelendi határ Tassonya nevű dülőjében állott hajdan.

HETMÉNY, Hetmec. Okorvölgy melletti falu a 16. sz. elején, evvel együtt 16 portából állott. (Conscr. Dic. 1542.)

HOSSZISZO, Oszisza, Hosszuszo, Hoszi. A török időkben 7 családtól szedték a fejadót. Még a 17. sz.-ban a törökök rácokat telepítenek a magyarságtól elhagyott helységbe. 1696. évi állapot szerint 6 rác családfő neve szerepel az adójegyzékben. (Conscr. Dic. 1696.) Csikóstöttös határrészében előforduló helynév a falu helyét jelöli. A dombói uradalom tartozéka volt hajdan. (U. & C. 50 : 51. Fol. 26.)

KEMÉNYFALVA, Keminfal, Kemimfa. 1597-ben tatár csapatok pusztították el a falut. Még tulajdonását sem ismerik 1697-ben. (U. & C. 37 : 47. Fol. 95.) Térképmellékletünkön nem lehetett feltüntetni.

KÉTHELY, Ketthell, Kedhel. Csebénytől keletre elterülő terület-rész. A fejérvári örkanonokság tulajdona a török időkben, mikor lakossága már elszéledt. Matusek András jogigényei között is szerepel. (U. & C. 50 : 51. Fol. 20.)

KISLAK. Baranyaszentgyörgytől északnyugati irányban létezett a falu a 16. sz.-ban. (U. & C. 66 : 14.)

KONFALU, Komafalu, Konyafalva. 1687-ben a kincstár által konfiskált falvak között szerepel. (U. & C. 56 : 41.) 1695-ben már a kamarai biztosok 20 éve pusztán álló falunak jegyezték. (U. & C. 37 : 47.) 1696-ban 6 bosnyák eredetű család telepedett le e nádori falu helyén. (Conscr. Dic. 1696.) Bikal vidékén, innen északra állott.

LÓKAFALU. Kisbesztercze körül feltűnő kis helység magyar lakossággal. 1554-ben 2 ház volt adóköteles. (Velics II. 164.)

LOSNICZA. A 18. sz. elején a lakott részek a csoportosulás miatt már nem voltak felismerhetők, pedig hajdan falu volt. (U. & C. 38 : 78. Fol. 437.) Kisbesztercze és Felsőmindszent között állott.

LÓCSE, Loche. Felsőmindszenttel határos terület, falu volt a szigetvári harcok előtt. (U. & C. 31 : 29.)

MÁREVÁR, Marivára, Málé. A hozzátartozó faluval együtt a török hódoltságig jelentős volt. Rommaradványai Kárász határában találhatóak. A 17. sz. végén Széchenyi Pál pécsi püspök birtoka. (U. & C. 37 : 54.) és 37 : 47. Fol. 103.) A hódoltsági falu a szentmártoni náhiába tartozott, 4 házban lakó magyarokkal. (Velics II. 165.)

MÁROK. A szászi náhié faluja 1585-ban. (Velics I. 343.) Szászvártól északra kereshetjük.

NYERGES, Nyirges. A török uralom előtt 15 magyar család lakta. Földesura a 17. sz. végén Eszterházy nádor, amikor jobbra horvát job-

bágyok voltak lakosai. (U. & C. 37 : 47. Fol. 98.) 1696-ban a falu lakosai rácok voltak, 7 család összesen. (Conscr. Dic. 1696.) A dombóvári uradalomhoz tartozott. (U. & C. 5 : 8. Fol. 2.) Jágónakhoz tartozó puszta.

OLASZ. Olaszfalu. Elhagyott falu Nyerges mellett. (U. & C. 37 : 54.) Dombóvárhoz tartozott 1671-ben, de már elhagyott hely. (U. & C. 5 : 8. Fol. 4.)

PAPRÁN-KOVESD. Hajdan népes falu, egyházi birtok volt, a fejevári kanonokság tulajdonában. A török uralom után a telkek nagyságát és számát a régi elnéptelenedés miatt nem lehetett meghatározni. (U. & C. 38 : 78. Fol. 457.) Bakóca déli területén fekehetett.

PUSZTAHAJMÁS. Kishajmás területén Karásodfa irányában létezett egy ily nevű falu, melynek lakosai később átköltöztek a jelenlegi helységbe. „Azon a helyen, ahol a falu előbb állott, kb. 30 ház volt 20 egész telekből állóan, 2 malommal. Pálosoké volt.” (U. & C. 38 : 78. Fol. 481—82.)

RAVASZLIK, Rohaszlik, Révészlak. A szászi nahie fejadójegyzékében felvett magyar falu 1554-ben 2, 1566-ban 5 ház után fizet fejadót. (Velics II. 168. és I. 184.) Alsómocsoládtól nyugatra feküdt.

SAJGÓ, Schajago. Hernyék falutól és Sásd községtől határolt egykori falu. (U. & C. 5 : 14.)

SZARÁNDOK. A 17. sz.-ban már puszta, hajmási jobbágyok művelik területét. 4 lakott teleknek a helye jól látható volt 1727-ben, a többi megsemmisült. (U. & C. 10 : 29. Fol. 8—9.) Kishajmás mellett terült el.

SZENTMÁRTON. Baranyajenő körül volt. A hódoltság alatt elnéptelenedett. (U. & C. 37 : 54.)

SZÉNÁSI. A 18. sz. elején régi elhagyatottsága miatt lakott részei pusztulóban voltak. (U. & C. 31 : 4. Fol. 6.) Gödreszentmárton szomszédos területe.

VÉRNÝAK, Vernyak. Lakott terület 1554-ben mint a szentmártoni kerülethez tartozó hódolt falu 2 lakóházzal, magyar lakossággal. (Velics II. 166.) Vérnýók néven Godisához tartozó puszta.

ZAPUDYR, Szapuder, Szapudir. A pécsi káptalan jelentős faluja 7 portával, 1542. évi állapot szerint. (Conscr. Dic. 1542.) Hórnyék körül lehetett.

Mohácsi járás 1941. évi területén elpusztult helységek.

BÁCSFA, Bácsfalu. A hódoltság második felében néptelenedett el s hosszú időn át akkor is pusztán állott. 1696-ban Jány Ferenc püspök birtoka mint „deserta loca”. Határát Körtvélyes, Babarc, Lajmin, Lancsuk területektől övezetnek írják. (U. & C. 61 : 46. Fol. 38.). Lánycsókhöz tartozó szőlőhegy a községtől délnyugatra.

BÁTFA, Bátya, Bacsin. A 17. században a Zrinyi család bírja a 12 lakott telekből álló jobbágyfalut. Török ura Mohácson lakott. Hajdani területe a 17. században elláposodott. Majstól északnyugatra legelőterület.

CSELE, Cselni, Cselefalva, Cselly, Kiscsele, Chél. Mohácstól északra a Csele patak mellett a hegyoldalon állott. A török időkben 13 házból álló népes helység. Magyar ura Botkay Ferenc, évi 9 frt. jövedelemmel. A visszavonuló törökök megsemmisítették. (U. & C. 37 : 47. Fol. 105.) A 18. században Mohács város pusztája. (U. & C. 4 : 39. Fol. 1.)

Somberek nyugati részén fekvő terület, hol a templomromok is igazolják az egykori falu létezését. 1714-ben a pécsi provisoratushoz tartozó puszta.

CSIBOGÁT, Csibogád, Csibogai, Ecsibogáta. Régi neve Csabagátja. 1675-ben még népes falu, mely hódolt állapota ellenére Zrinyi Ádámnak és Péternek adózott. (U. & C. 6: 14.) A visszavonuló török csapatok elnéptelenítették. 1736-ban Márok (Herceg) falu pusztája. (U. & C. 94: 25.) Utóbb uradalmi korcsma és átkelőhely néven ismert. A béklyei uradalom tartozéka. Herczegmárok mellett található a Duna mellett.

DANOC, Dánocz, Danovác, Danofcse, Szamofcse. Nevezetes város volt a Hunyadiak korában. A szekesői Herceg család tulajdonában találjuk az 1450. évi adóösszeíráskor. Ekkor szekesői Herceg Ráfaelnek 43, Pálnak 15, Fülöpnek 18 népes kapuja volt adóképes. (Gazdaságtörténeti Sz. 1895. p. 114.) Várát említi Szerémi György is emlékiratában (Cap. 74.) Herczeg György tulajdonában. Városi jellegét bizonyítja a török adószedők feljegyzése. 1544-ben a város fejadója 154 lakóház után 7700 akce volt. (Velics I. 28.) 1557-ben már 200 kapu után szedik az évi 5000 akce adót. (U. ott I. p. 110.) Magyar részről I. Ferdinánd király a többi Herceg-féle birtokkal együtt Horváth Márk szigetvári kapitánynak a vár sikeres védelme körüli érdemeinek elismeréseként adományozta. (Koller V. p. 355.) Elnéptelenedési folyamat 1560 után vehető észre. 1570–77-ben a mohácsi nahieban már 109 lakóházzal szerepel e magyar lakosú város. (Velics II. 597.) Magyar lakosai a 17. században elmenekültek más, védettebb helységbe s 1644. körül már helyükön előbb horvát, majd rác lakosság található. Az 1696. évi összeírásban nincs felvéve. Mikor 1715-ben vizsgálatot rendeltek el, a falu visszafejlődött helységében a 6 helybeli jobbágy vallomása szerint megállapították, hogy kb. 50 évvel ezelőtt Jány Ferenc pécsváradi apát bírta, halála után pedig kincstári tulajdonba ment át s végül Savoyai Jenőé lett a béklyei uradalommal együtt. Lakosai részben helyben, részben Izsépen laktak. (U. & C. 37: 22. Fol. 8.) Neve magyarul Dánóc, szlávul Danovácznak hangzott. 1720-ban 29 katolikus vallású sokác jobbágycsalád lakott a helységben. (U. ott Fol. 4.) Ezek helyébe már 1727. táján görögkeleti rácok kerültek. 1736-ban 62 jobbágy és 62 zsellér tartozott ide. (U. & C. 8: 9. Fol. 20. és 94: 25.) Rákövetkező években a pestisjárvány miatt lakosai elpusztultak és a megmenekültek Izsépen telepedtek le. Izsép mellett fekvő puszta terület, mely részben Herczegmárok határában álló Danovác nevű területtel azonos. (Pesty IV. k. p. 248–49.).

ENYESD. Fehéregyházától délre feküdt a falu még a 17. század folyamán. (U. & C. 16: 41.) A pécsváradi apátság birtoka volt. (Haas 197.) Elpusztult. Babarctól északra kereshetjük.

ESZTEJÉN — Isztejen. Falu, Ráctöttös körül volt, keleti irányban. Elpusztult.

FÖLDVÁR, Sátorhely puszta, Satoristye, Ipolylaka. — A mohácsi vész előtt Ipolylaka, majd Földvár a neve. 1223. körül királyi rendelkezésre kárpótlásként került a szekszárdi monostor tulajdonába. (Pannonhalmi Rend tört. XII. 15. p. 54, 62.) Sátoristye elnevezés az 1526. évi török táborozás után lett általános e helyre, vonatkozólag. (Haas: Baranya 1845. p. 147. L. bővebben: Mohácsi Emlékkönyv.) 1554-ben hódolt falu a mohácsi nahieban 11 lakott házzal. (Velics II. 169.) Ma puszta Nagynyárád mellett.

GÁTA, Gát, Gatta. A hódolt faluk között is kitűnő hely lehetett a 16. század második felében, mikor 10 állandóan lakott jobbágytelek volt adóképes. Magyar ura Pető László, később Jányi F. püspök, török hűbértokosai közül a pécsi Übrics aga neve szerepel a régi írásokban. Az 1687. körüli hadmozdulatok semmisítették meg. (U. & C. 61 : 46. Fol. 60.) Nagynyárádtól nyugatra feketett.

GYAK, Gyák. 1753-ban Liptódhoz tartozó pusztá. (U. & C. 57 : 11.)

JENŐ, Janya, Jánim, Gyenő. A margitszigeti apácáknak a Baár-Kalán nemzetségből származó Marján comestől adományozott birtoka. (Fejér Cod. Dipl. V. p. 26.) A hódoltság alatt 15 lakott telekből állott. Keresztény földesura Pető László, török hűbérura a mohácsi Agi spahi volt. (U. & C. 61 : 46. Fol. 62.) 1696-ban Jányi Ferenc birtokolta. A 17. században Göröcsönnyel határos pusztá, kincstári kezelésben. (U. az 31 : 29. Fol. 395.) 1740-ben Lancsuk (Lánycók) pusztája. (U. az. 9 : 7. Fol. 22., 4 : 59. Fol. 2.) Itt keresendő.

KELENCSE, Kellinche. A török időkben lakott falu, melynek magyar ura Pető László kapitány. Utóbb a királyi kincstáré volt és vörsöndi jobbágyok használták. Versendőtől délnyugatra feküdt. (U. & C. 15 : 54. Fol. 15., 25 : 28. Fol. 455, 15 : 54. Fol. 14, 50 : 51. Fol. 11.)

KEREKEGYHÁZ, Kerekegyháza, Kér-Egyháza, Nagynyárád és Lajmér pusztá között fekvő erdőben templomrommal, régi zebegényi bencés apátság faluja volt. (Pannonhalmi Rend tört. XII. 15. p. 548.) A hódoltság alatt 1559-ben még 20 ház után beszédték a fejadót. (Velics I. 124.)

KORPÁD. A 18. században uradalmi allodiális terület, állandó művelés alatt. (U. & C. 57 : 1. Fol. 32.) Babarc községhez tartozó pusztá. (U. & C. 153 : 51. Fol. 22., 67 : 58.)

KÖRTVÉLYES, Kertfeles, Kertfelles. 1570-ben Nyárád faluval együtt a mohácsi nahie faluja magyar lakossággal. (Velics II. 399.) 1590. táján 15 lakott telekből állt. Zrinyi falu. Török ura a mohácsi Mechmet spáhi volt. (U. & C. 61 : 46. Fol. 57.) Elpusztult.

LAJMÉR, Laimer. A 16. században lakott hely. (Zichy Okmt. I. 127.) Nagybirtokosa a Bátmonostori Herczeg családból származó Töttös fia László és Both János fia. (U. ott. IV. 157, I. 28.) A mohácsi csata idején a magyar tábor főhelye. A 17. században elnéptelenedett, pusztá maradt később is. Török ura a még népes falunak a mohácsi Hajdnéni Agics aga volt. Magyar részről Jány Ferenc bírta a század végén. (U. & C. 61 : 46. Fol. 55.) Mohácsi jobbágyok jogtalanul használták gazdasági területül. (U. & C. 4 : 59. Fol. 5.) Ma Nagynyárád pusztája.

MAROTFALVA, Mosatfalu, Morotfalva, Marodfa. — Borjád község határrészei között mint szántóföld Marótfalu néven mai napig ismert. 1655-ben még lakott helység, mert a Zrinyieknek évi 2 frt. 40 denárt adóztak a falubeliek. (U. & C. 66 : 18.)

MERSE, Mersa. Elpusztult magyar falu. Ma Majstól délre legelő-és szántóterület. (U. & C. 66 : 14.)

MITTAR, Mita, Mithar. Egykor népes falu, a 17. században még Zrinyieknek adózik, később többi szomszédjaival együtt pusztává süllyedt. Kisnyárád pusztája a 18. század elején. (U. & C. 67 : 58.) Török ura a bátaszéki Behteszi spáhi volt. (U. az 61 : 46. Fol. 50.) Jány Ferenc püspök régi jog alapján bírta mint lakatlan területet.

MONYOKA, Monoka. A 14. században feltűnő magyar plébániás falu (Ortvay). A pécsi püspök tulajdonát képezte. A hódoltság alatt 1559-ben és 1561-ben 2 portája népes. (Koller VI. 57, 211.) Ma Duna-szekcsőtől északi irányban fekvő szántóföldek neve.

NADICZA, Nadoicsa, Naficza. Völgyben fekvő terület, hajdan népes-falu volt. A pécsvárad apátság alapítólevelének 41 faluja közt szerepel. (Pannonhalmi Rend tört. XII. 15. p. 13--14.) A 18. században Babarchoz tartozott mint népes, majd allodiális terület. (U. & C. 25 : 28; Fol. 14.) Néhány évvel később fele része Versendhez lett csatolva. (U. & C. 37 : 1. Fol. 52, 67 : 58. Fol. 20.)

NÁNA, Nena. Árpádkori birtokosa a helységnek a margitszigeti apácászerzet. Birtokjoga a hódoltság koráig terjedt, akkor Botkay Ferenc családjáé lett, királyi adományból. A 17. században 8 házból állott. A felszabadító háborúk idején néptelenedett el teljesen. (U. & C. 37 : 47. Fol. 106.) Cseledoboka mellett feküdt.

SUDARAS, Szudraas, Sudorsch. Nagyobb lélekszámú helység lehetett. Már 1715-től kezdve pusztaként jelzik. (U. & C. 94 : 25). Nagybodolya körül volt.

SZENT MÁRTON, Szent Martin, Szentmártonfalva. A pécsi püspökség által alapított falu. 1554-ben már hódolt falu 35 lakóházzal. (Velics. II. 140.) 10 év mulva pedig a nagyarányú visszafejlődés folytán 3 porta adóképes a magyar földesuraknak. (Koller VI. 219.) Duna-szekcsőtől északra Martinec puszta.

ÚJFALU. A 16. század elején a híres Macedonai család alapította, a mohácsi csata idején elnéptelenedik egy időre. A töröknek fizetett adóban 5 házból álló faluként szerepel. (Velics I. 342.) 1564-ben Kerecsényi László szigetvári kapitány királyi adományba kapta. (Századok 1882. p. 471.) A 17. század végén a szekszárdi apátság birtoka (U. & C. 54 : 21. Fol. 21.) A 18. században már mint pusztát említik Duna-szekcső mellett. Ettől délnyugati irányban találunk ilyen nevű puszta területet.

VÉKA, Veika. Elpusztult magyar falu. A 14. század elején már lakott terület. 1715. május 12-én Baranyabán község lakosait eskü alatt kihallgatták arról, hogy Véka elpusztult hely, most puszta, hol feküdt, ki volt a birtokosa. Hat báni jobbágy, kik Véka faluban születtek (50—80 évesek) vallomásukkal megerősítik, hogy „most puszta a Krassó folyó mellett. Török uralom alatt valamelyik nagyszombati püspök birtokolta, nevét nem tudják. Azután Jány Ferenc püspöké volt, majd ennek halála után Savoyai Jenő szerezte meg kb. 18 évvel ezelőtt, jelenleg is bírja. Véka falu lakosai jelenleg Bán, Bodolya és Szőlős helységekben laknak. Határai kelet felől Kisfalud, nyugatról Lak, északról Dánocz (elpusztult helység), délről Bán falvak.” (U. & C. 37 : 22. Fol. 11.) Baranyakisfalud mellett feküdt.

VENKE, Vencsin, Vechin, Venthie, Wenthyn. Egyrészt a Zrinyi, másrészt a Lorántfy család tulajdona. Előbbieké a kisebbik rész, míg a Lorántfyaké 21 teleknyi, tót és rác lakosokkal. Utóbb a kincstáré lett. (Rákóczi llt. és U. & C. 56 : 41. Fol. 6.) Nagybodolya körül állott.

A pécsi járás 1941. évi területén elpusztult helységek.

BÁNFALVA. A pécsi püspök faluja nagyrésztben, 10 portával, ezenkívül 5 nemesnek 1—1 portája volt. Cserkúttól nyugatra.

BEKEFA. Bekefalva. Nemesi birtok. a 16. században Bekefalvay Gergelyé, lakott része 2 porta. (Conscr. Dic. 1542.) A török adószedők 1554-ben 10 ház után vetették ki fejadójukat. (Velics II. 170.) A 17. században már elhagyott hely. Jány Ferenc püspöké volt. (U. & C. 37 : 54.) Az 1696. évi dika-összeírásban 5 sokác család a népessége. (Conscr. Dic. 1696.) Romonya határterületén Bekefeli dülönök felel meg.

BENÁCS. Török korból származó elferdített helynév. Abaliget körüli 13 házból álló népes falu 1566-ban. (Velics I. 181.) Abaligettől északra feküdt. Elpusztult.

EGRESTÓ. A török beütése előtt a pécsi püspök jobbágyfaluja. Nagyságát nem ismerjük, mert az elpusztult Lypoth és a mai Orfúvel együtt 16 portából állott. Valószínűleg a jelenlegi Orfúnek tartozékát képezte. (Conscr. Dic. 1542.) Orfú mellett feküdt. Elpusztult.

ERESZTVÉNY. Eresznek. A pécsi náhié faluja 1554-ben magyar lakosokkal és 12 házzal. (Velics II. 156.) Belvárdgyulához tartozó dülőterület.

ERGICSE, Ergyche, Dergide, Dorgiche. Neve után idegen lakosága lehetett a pécsi püspöki jobbágyfalunak, ahol 1542-ben 5 jobbágytelek a lakott rész. (Conscr. Dic. 1542.) A 17. században Zrinyi Ádám és Péter adózó faluja. (U. & C. 66 : 14., 66 : 18.) Lakosai a török visszavonuláskor elhagyták. Szemely mellett, attól Pécsudvard felé eső részen állhatott. Elpusztult.

ERSIK, Erszeg, Arszag, Ersczicza. A rácdúlás idején (1705) elpusztult. Bakonya határába tartozó terület. A 17. századba 4 lakott telekből álló falu. (U. & C. 38 : 78. Fol. 399.) 1702-ben Bakonya faluhoz tartozó puszta. (U. & C. 31 : 29. Fol. 399.) A török uralom alatt 1588-ban Juszf bin Abdulláh hűbértoka volt 1555 akcese összegben. (Velics I. 359.) Ebben az időben 6 háza volt. (U. & C. 37 : 47. Fol. 90.) 1732-ben 21 jobbágy művelte földjét. (U. & C. 71 : 3.) Elpusztult.

ESZTERÁG, Ztrák, Isztrák, Isztrágh. — Ma Szalánta mellett puszta. (U. & C. 66 : 15.)

HADA, Hatta. Neve ma nem ismeretes. Málom körül feküdt. A török uralom alatt 8 házból állott. 1687-ben pusztult el. Csanády Jánosé volt. (U. & C. 37 : 47. Fol. 119.) Nem a mai Áta, hanem Málom dülőterülete.

IZERÓ, Izewrew. A pécsi püspök hajdani faluja, Regenye területéhez tartozik. 1542-ben 5 portája volt adóképes. (Conscr. Dic. 1542.) 1555-ben a 8 házból álló faluban Tótszentgyörgyről való jobbágyok laktak. Ma Pusztaiszántó föld e terület neve, Regenye határában.

LATRAN. A pécsi káptalan faluja 5 porta lakossággal a hódoltság előtt szerepel, mert utóbb mint puszta a szomszédos falvak tartozéka, mivel elnéptelenedett. (Conscr. Dic.) A 18. század elején Bana Jánosé a néptelen puszta. (U. & C. 38 : 78. Fol. 502.) Belvárdgyula község területén létező Egyházdülönök felel meg.

LIPORTH, Lypoth, Libocz. Orfúvel és Egrestóval együtt feltűnő helységnév, l. Egrestónál. Orfú határába beleolvadt.

MELEGMÁL, Melegmálfa. Az egyházi birtok Monok—Monog mellett feküdt. A pécsi püspök tulajdona, a török uralom alatt 4 háztól fizette fejadóját. (Velics II. 154.) Vasas keleti részén előforduló helynév. Dülőterület.

MONO, Monog. Hajdan falu volt a pécsi püspök tulajdonában. A visszafoglaló háborúk alatt pusztult el. Mánfa délnyugati része mellett feküdt. (U. & C. 37 : 47. Fol. 121.)

NEMESAPÁTI. Ocsárdhoz nem messze feküdt a török világ elején e kis falu, melyben csak nemesek laktak. A 18. század elején csak 1 embert találtak már a falu helyén. (U. & C. 15—54. Fol. 14.) Elpusztult.

NYARAS, Nyaros. — Egyházi birtok volt a pécsi káptalan tulajdonában. E jobbágyfalu 1542-ben 8 portából állott. (O. L. Conscr. Dic. 1542.) Pécsbudafa területén. A 17. században pusztta, a fejevári örkanokság faluja volt hajdan. (U. & C. 50 : 51. Fol. 20.) Elpusztult.

OROSZBÁN. Egvedül az 1554. évi török adójegyzékben feltűnő lakott hely, Vasas falu mellett 10 házzal, magyar lakosokkal. (Velics II. 170.) Elpusztult.

RUGSCUT, Rugszud. 1692-ben a hivatalos jelentés 155 éve pusztán állónak jelzi. Zrinyi tulajdon volt mint pusztta is. Egerági parasztok bírták területét. Egerágtól északnyugatra feküdt. (U. & C. 37 : 47. Fol. 124.) Elpusztult.

SZENTAGA, Abaliget határában szántóterület. (U. & C. 5 : 14.)

SZENTJAKABFALU. „A Kővágószőlős melletti erdőszélen egy elpusztult vár látható, még a 17. században sem tudták, ki lakta. A parasztok azt mondják, Szentjakabfalu volt ez.” (U. & C. 37 : 47. Fol. 115.) Elpusztult.

SZENTJÁNOS. Birján határrésze volt. Elpusztult.

SZENTIMRE. Pécs város északi területével volt határos. A pécsi káptalan 5 portát számláló birtoka a 16. században. Egyesített terület.

UG, Ugh. A Zrinyiek és Siklósy András hatalmas kiterjedésű birtokainak egyike volt a 17. században. (U. & C. 37 : 54.) Török ura Idris aga volt a pécsi várból. 1702-ben már elhagyott hely, lakosság nélkül. (U. & C. 37 : 46. Fol. 67.) Belvárdgyulához tartozó legelőterületen állott hajdan.

ÜSZÖG, Üszögfalu. A török világban (1554. és 1585.) 6, majd 8 ház után adózó falu. (Velics II. 153. I. 340.) Kozármislenyhez tartozó Üszögi pusztta.

VÁGÁSFALU. Vágáspusztta néven ismert területtől távolabb feküdt a hódoltság alatt a pécsi nahie e 10 háztól adózó lakott helysége. (Velics I. 162.) Mánfa környékén lehetett. Elpusztult.

VASKAPU. (Alsó-, Felső-) Más néven Beike. Elpusztult falu Garé és Ócsárd között. Hajdan vár állott itt. A hódoltság korában teljesen elpusztították. (U. & C. 15 : 54. Fol. 15.) A 18. században Pálfi uradalmi pusztta. (U. & C. 37 : 44. Fol. 1., 31 : 29. Fol. 384.) Várát még a törökök lerombolták teljesen. (U. az 50 : 31. Fol. 8.)

ZSEMENYE, Sevenye, Seynye, Semenye, Schemenye. A pécsváradi alapító oklevélben már szerepel a felsorolt falvak között. A 16. században a pécsi püspök 3 portából álló birtoka. (Conscr. Dic. 1542.) A 18. században pusztta, melyet újból telepítenek be a pécsi káptalan, majd később a kincstár megbízottai. 8 elhagyott telekből állott a falu. (U. & C. 7 : 51., Fol. 1., 50 : 31. Fol. 16., 23 : 28. Fol. 6., 56 : 38. Fol. 1., 38 : 78. Fol. 496.) Ma Nagyközárhoz tartozó pusztta.

Pécsvárad i járás 1941. évi területén elpusztult helységek.

BÁTFA, Bátova. A vémenői határban található Friedhof mellett szőlőterület. Elpusztult.

BEREKALJA, Berekál, Berek, Berekallya. A hódoltság alatt 17 házból állott. (Velics II. 167.) Püspöknádasd pusztája a felszabadító háborúk után. (U. & C. 9 : 7.) A pécsi püspök birtoka volt. A magyar adójegyzékben 7 jobbágy- és 3 zsellértelek után adózó falu a 16. században. (Koller VI. 112.) 1698-ban Jány Ferencé. (U. & C. 57 : 54. Fol. 12.) A hódoltság végső idejében 15 népes adózó jobbágycsaládból a háborúk után csak 5 házban maradt némi jobbágy nép, összesen 15 főnyi lélekszámmal. (U. & C. 57 : 47. Fol. 109.) 1696-ban 8 magyar nevű jobbágycsaládjá a pécsvárad i apátság joghatósága alá tartozik. (Conscr. Dic. 1696.) Ma puszta.

BOGÁRD. Fekedtől nyugatra fekvő völgyben állott hajdan magyar falu. (Pesty IV. 12.) Elpusztult.

EOKOR: Erdőmecske melletti falu volt. Elpusztult.

CSEKENES, Chekenens. A pécsvárad i apátság kis faluja. 1542-ben mindössze 1 porta lakossága volt. Fazekasbodától északnyugatra terült el. (Conscr. Dic. 1542.) Elpusztult.

ÉRSEKAPÁTI. A 17. század végén elpusztult falu, mely utóbb Feked pusztájává lett. Ma puszta.

FEJÉREGYHÁZA, Fejéregyház, Meregház. 9 házból álló népes helység magyar lakosokkal. 1554-ben 15 házzal összeírva a szekcsői náhiában. (Velics II. 170 és 394.) Az 1720. utáni pestisjárványkor lakossága kihalt. Szébenytői délnyugatra feküdt.

FÉNYES, Fecnes, Fenich. 1561-ben a pécsi püspöké. Püspöklak melletti falu, Jány Ferencé volt. A helybeli lakott rész 2 jobbágytelek, adójukat 2 porta után fizették. (Koller VI. 115.) Elpusztult.

GESZTE, Gesthe. A török foglalás előtt a tizedjegyzékben Prichy Iriša szolgabíró tulajdonaként szerepel. (Conscr. Dic. 1542.) Püspöklak nyugati részén keresendő. Elpusztult, ma dülönév.

HAZUD, Haszud. Régi magyar jobbágyfalu volt hajdan, Szederkény mellett. Keresztény ura a 17. században Pető László kiskomáromi kapitány, majd Jány Ferenc püspök volt. Török birtokosa Pécssett lakott. 9 egész lakott telekből állott, de 1696-ban már „locus deserta”. (U. & C. 61 : 46. Fol. 56.) A 18. század elején teljesen elhagyott terület a kincstár tulajdonában. (U. & C. 31 : 29. Fol. 392.) Határrész neve.

HIDAGA, Hidagska, Hidagha. Kékesd mellett puszta; a 15. századtól fogva előfordul mint lakott hely. A török korból maradt adatok szerint 11 házból állott. 1662. körül pusztult el, tehát még mint hódolt falu. (U. & C. 37 : 47. Fol. 127.) Mint puszta hely említve van 1698-ban Jány Ferenc tulajdonában. (U. & C. 37 : 54.) Ma puszta.

KARAKÓ, Karakkó. Szébeny határában elpusztult falu helye. (Pécsi Figyelő 1895. évf.) A margitszigeti apácák, majd ezeknek jogutódai a pozsonyi Claris apácák nyerték vissza területét. Elpusztult.

KISPALL. Rácmecke határában fekvő dülő, elpusztult helység, mely a 17. században még rácoktól lakott hely. Utóbb mint puszta Mecke falu részeként szerepel.

KOCSID. A hódoltság idején elnéptelenedett magyar falu a zengővárkonyi határban. Rétterület, délkeleti irányban. (Pesty IV. K.)

KOROMZÓ, Koronzau. Apátvarasd mellett létezett magyar falu. (U. & C. 5 : 14.)

LELESZ, Maráz területéhez tartozó pusztá, a 18. század elején falu. (U. & C. 37 : 1., Fol. 44.)

MÓRICZFALVA, Hódoltsági faluként szereplő helység 1554-ben 7 házból állott, magyar lakossággal. (Velics II. 167.) Hidas körül feküdt. Elpusztult.

ONFALU, On, Onielek. A szekesői nahieba osztott falu 20 házzal és magyar lakossággal a 16. század közepén. (Velics II. 170.) Cikó közelében a megye területén feküdt. Elpusztult.

ORMAND, Urmand, Wrmandy, Orma. Hosszúhetény szomszédságában említett helység. A pécsváradi apátság jobbágyfaluja volt, melyet a 17. század végén Jány püspök is bírt. A török korban 8 házból állott. 1692-ben még 5 házból 15 személyt írtak össze. Határában 5 malom működött egykor. (U. & C. 37 : 47. Fol. 128.) Jány Ferenc volt a 17. század végén a földesura. (U. ott. 37 : 54.) Hosszúhetény területébe olvadt be.

PAPD. A tizedjegyzékben az 1559. évből a pécsi püspök 7 portából álló faluja. (Koller VI. 57. és 126.) Szederkény körül feküdt. Elpusztult.

PIRIN, Purin, Pryn, Perény. — Hosszúhetény körül állott a 16. században. A hódoltság alatt már elpusztult. Utóbb mint pusztá a hosszúhetényi parasztké lett. (U. & C. 37 : 47. Fol. 128.) Az 1542. évi adózásakor 2 lakott portája volt. Ez az első említése. Perény pusztá később a neve. A Zobák pusztá melletti Kövesd hegytől északra elterülő domb peremén állott.

POKLOS. A török időben előforduló helység a pécsváradi községek között. Hihetőleg Lovászhetyén körül állott. (Velics I. 185.) Elpusztult.

SZAMAROS. A török uralom idején 1554-ben a szászi nahie faluja volt 9 házzal. (Velics II. 167.) 1585-ban a szászi nahiehez tartozik 8 házzal. (U. ott I. 342.) A falu helye Feked melletti erdőrészt.

SENTIVÁN. Hódolt magyar falu volt 1566-ban, mikor a pécsváradi nahie e faluja 3 ház után fizetett adót. (Velics I. 185.) Rácmecske határában fekvő terület.

SZENT-JÁNOS. A hódoltság előtt még létezett a pécsváradi apátság tulajdonában, annak jobbágyfalujaként. (Pannonhalmi Rend tört. XII. 13. 38.) Pécsváradtól délkeletre állhatott. Eltűnt helység.

SZENT-MARIA. Népes helység a hódoltságban. (Velics I. 323.) 16 házban élt magyar jobbágycsalád. (U. az II. 167.) A Hidas melletti St. Maria-Acker helyén feküdt a helység, hol pálos kolostor is állott hajdan. A kolostor helyén a mult században egy malom állott. (U. & C. 37 : 45.) Dülö- és pusztanéven szerepel ma.

TEKNYÓS, Beknös. A török időkben feltűnő Beknös falu 6 házával és magyar lakosságával Fazekasboda faluhoz tartozó későbbi uradalmi pusztával, Tekenyóssal azonos. (U. & C. 37 : 1. Fol. 10.)

TÓT-JOB. Egyetlen említése e falunak a 16. századból való. A pécsi püspök hatósága alá tartozó 2 portából álló falucska. Monyoród körül feküdt. Elpusztult.

UROS, Oros. 1695-ben már elpusztult falu. Bozsok (Palota) mellett. A török korban envészett el. Nagy erdeje van. (U. & C. 48 : 32. Fol. 54.) Palotabozsoktól keleti irányban állott. Teljesen eltűnt.

VÁRALJA, Warolya, Varalla. A hódoltság idején 1554-ben még említett helység 11 portával. Hajdani Kéméndiván tövében terült el a jobbágyfalu, mely a mai Máriakéménd község határában található Schlossberg dűlőterületnek látszik megfelelni. A hódoltság alatt 15 rác család lakott a magyarok által elhagyott jobbágytelkeken. Török ura Pécsét lakott. Keresztény birtokosa Zrinyi Péter, majd Pető László kiskomáromi kapitány volt. A felszabadító háborúk idején elnéptelenedett. Mint deserta Jány Ferenc püspöké volt. (U. & C. 61 : 46. Fol. 54., 57 : 54. Fol. 18.)

VÁRHELY, Varfey. Váralja (Varallya) mellett a 17. században említett elhagyott falu neve. (U. & C. 57 : 54. Fol. 10.) Elpusztult. Máriakéménd körül.

VESTENY, Westény. A 17. század végén népes falu a pécsi püspök birtokában. 7 jobbágycsaládjá magyar nevű. Hidas faluval volt határos. (Conscr. Dic. 1696.) Elpusztult.

ZOBÁK, Szobák. Népes helység 1542-ben 8 portával. A pécsi püspökségé volt. (Conscr. Dic.) Az 1554. és 1566. évi fejadódefterben 8, illetve 6 házból álló falunak jegyezve. (Velics II. 170., I. 183.) A 16. században a pécsváradi apátság tulajdona volt véglegesen. Ma Zobák puszta Hosszúhetény mellett.

Siklói járás 1941. évi területén elpusztult helységek.

ACSAD. (Pesty IV. k. p. 3—4.) Ma legelőterület Adorjás mellett.

ADORJÁS. A község régi helyén lápos, posványos dűlőterület.

ALMÁS. Kis magyar falu, 1550 körül, mindössze 2 ház után adózott. (Velics II. 173.) A pécsi káptalané volt. (Koller VI. 58.) Gordisához tartozó Almáspusztával azonos.

ALVINCZ. A 16. században gyéren lakott hely. (Várady II.) 1715-ben már Beremendhez tartozó puszta. (M. o. népessége a Pragm. Sanct. korában.) Ma dűlőterület.

BABOCSA, Babofcsi, Baboza. A középkorban ismert falu előbb a Gyönki, majd a Németújvári család tulajdonában. (Zichy Okmánytár I. k. p. 144.) 1554-ben a siklói kezához tartozó népes magyar falu 15 lakóházzal. (Velics II. 171.) A későbbi török uralom alatt pedig csak 8 házból álló helység. A falu elnéptelenedése előtt 8 családdal 20 főnyi lélekszámmal szerepel 1694-ben. (U. & C. 56 : 45. Fol. 83.) 1557-ben Horváth Márk birtoka a kihalt Szekcsői család után I. Ferdinánd adományából. (Németh: Szigetvár tört. p. 165.) Lakossága a felszabadító háborúk után Kis és Nagyharsány területére költözött. 1695-ben már puszta lett. (U. & C. 52 : 17. Fol. 3.) Ipacsfa északi részén állott hajdan. Elpusztult.

BÁK. 1554-ben 8 házzal szerepelt, magyar lakósokkal. Drávacséhi mellett feküdt. Elpusztult.

BEIKE, Bike, Vejke. Weike. A megyében két hasonló nevű helység állott. Ez is magyar falu. 1554-ben 5 házból állott. A török uralom alatt (1675) Zrinyi-falu a siklói járásban s a megszállás ellenére is adózott keresztény urának. Nem sokkal később lakosságát a tatár segélycsapatok rabságra vitték. Így 1690-ben teljesen elpusztultan állt a falu. (U. & C. 56 : 45. Fol. 80.) Gordisa határ része. A 17. század végén pusztult hely és gordisai jobbágyok művelték a dárdai uradalomhoz tartozó területként. (U. & C. 5 : 40. Fol. 19.) Ma szántóföldterület Bejke néven (Pesty: IV. k. 209.) Gordisa mellett.

BESZTER, Bösztör, Pester, Bistrin, Bisztrince. A török kor végén teljesen elpusztult. Beremend körül feküdt. (U. & C. 56 : 45. Fol. 52.) Mai Biszteczei puszta.

BOLYI, Baczboy, Boya, Baja. Már árpádkori vonatkozásban is előforduló helység. A 14. században plébániás hely. (Ortvay: M. o. egyházi földr. I. p. 244.) A Bátmonostori család tulajdona, 1468 után pedig a Kisvárdaiaké lesz. (Váradi II. 307.) A török hódoltság kezdetén 1561-ben a jobbágytelkek száma 2. (Koller: Hist. VI. p. 79.) A 17. században török urai rácokat telepítenek a helységbe. Innen kezdve Rácboja a helység neve. Birtokosai magyar részről a Zrinyiek, utolsó török ura a siklói várban állomásozó Saffier aga volt. A falu minden háza után évi 50 denár jövedelmet kapott. (U. & C. 56 : 42. Fol. 59.) 1695-ben 19 lakott jobbágytelekből áll. Mint kincstári birtokban lévő falut a következő évi adóösszeírásban megtaláljuk 6 visszamaradt lakossal. (Conscr. Dic. 1696. Tom. III.) 1702-ben már teljesen elhagyott hely. (U. & C. 57 : 46. Fol. 70.) A Beremend melletti Ráczboly, most Püspökboly nevű pusztával azonos.

CSERTELEK, Cherteleky. A Vajszlói uradalomhoz tartozó jobbágyfalu volt. Birtokosai a budai apácák voltak. 1565-ben Szigetvárhoz lefoglalt birtokrész. 5 jobbágy és 5 zsellér család lakott itt. (U. & C. 50 : 25.) A 18. század elején elpusztult terület. (U. & C. 48 : 17. Fol. 39 48 : 95. Fol. 8.) Vajszlótól északra feküdt. Elpusztult.

CSUKMA, Csokma. Jelentős falu a hódoltság előtt. 1542-ben 4 portája Bikó Imre birtokában volt. Egyébként a háborús helyzetre való tekintettel Siklós várához tartozott és adózott. (Conscr. Dic. 1542. Tom. III.) Siklós várának ura Perényi Gábor később elfoglalta, de jövedelmét a szigetvári őrség megbizottai már 1557-től behajtották a török uralom ellenére. (Koller VI. 114.) Keresztény urai a Bogovics és Csanádi családokon kívül a Zrinyiek és Draskovicsok voltak. 1703 körül rácok feldúlták és így teljesen elnéptelenedett. (U. & C. 56 : 45. Fol. 76, 56 : 44. Fol. 6.) Siklóshoz tartozó puszta Csukma néven.

DÁZSON, Dázsong. A siklói keza fejadódefterében 6 házból álló faluként szerepel 1554-ben magyar lakosokkal. (Velics II. 171.) Ma Drávaszabolcshoz tartozó puszta Dársony, Dázsonypuszta néven, a Dráva mentén. (Hatos levelezése M. Nemz. Múzeum p. 44.)

DOBRAVICZA, Dobricza, Doboviicza. A 16. században a vajszlói apácák faluja. 1551-ben már Szigetvárhoz lett lefoglalva évi jövedelme (U. & C. 50 : 24.). Az 1564. évi dicalis összeírásban felvett faluként szerepel. 1702-ben már elnéptelenedett pusztaság. (U. & C. 48 : 17. Fol. 40 és 48—95. Fol. 9.) A falu lakosai a szigetvári járás falvaiban laknak. (U. & C. 56 : 45. Fol. 101.) Baranyahídvégtől északra fekvő lapályos rész neve. (Pesty IV. k. p. 271—72.) Dülőterület.

EGÜT, Igut. A 17. században feltűnő falu neve. Magyar lakossága a török időkben épügy, mint 1695-ben Tésenfay Miklóst vallotta keresztény urának, ki Siklóson lakott. Utóbb Draskovics gróf lett. 12 népes telken kívül 5 elhagyott jelezte a falu területét. Határának jelentős része a siklói vár hajduinak volt kiosztva a későbbi időkben. Mellette feküdt Csokma falu. Ma Siklóstól délkeletre fekvő terület.

FEHERFALU, Fehirfalu, Feierfalu, Feürvolo, Feier, Falló. 1554-ben 13 lakóházból álló magyar falu. (Velics II. p. 173.) A 18. században a Draskovics grófok birtoka. (U. & C. 42 : 34. Fol. 46.) 1695-ben 13 jobbágylakosa volt, kik nevük után magyarok. A török hódoltság

alatt is létezett. A siklósi várban szolgáló Bettics spahi volt utolsó hűbérura. (U. & C. 56:43. Fol. 40. és 52:17. Fol. 43.) 1736-ban már pusztta terület a dárdai uradalom kezelésében. (U. & C. 5:40. Fol. 16.) Beremendtől északkeletre a Krassó mentén állott. Elpusztult.

FELFALU. Elpusztult falu Beremend mellett. A pécsi káptalané volt 9 jobbágytelekkel. (Koller VI. 119, 220.) 1554-ben a harsányi nahieba tartozó falu 15 lakóházzal. Lakószai magyarok. (Velics II. 175.)

GALGYÓ, Galgyó. Luzsoktól északi irányban fekvő terület. Baski faluhoz tartozott, de a felszabadító háborúk előtt még lakott terület volt. (U. & C. 48:95. Fol. 19.)

GERÉNFA, Gerénfalva, Görénfa, Gorenfa, Gerrenfa, Gerinfa, Gerényfa, Geringfa. A Belkőzhöz tartozó Zrinyi-falu, mely 1551-ben már Szigetvárhoz adózott. (U. & C. 50:24.) A török korban 8 házból álló helység, de utóbb teljesen elpusztult. A Zrinyiek után Csősz András a keresztény ura, míg a török hűbéres a siklósi Ibrahim spahi. Ennek évi jelentős adóval szolgáltak a helybeli jobbágyok. (U. & C. 56:45. Fol. 80, 10:1. Fol. 2.) A felszabadító háborúk után a kincstár vette át, mikor 5 családból állott összes lakossága. (Conscr. Dic. 1696. Tom. III.) Lakosai magyar kálvinisták. (U. az 56:42. Fol. 15.; 52:17. Fol. 16.) 1725-ben már pusztta, leginkább erdős terület, mert lakossága a Dráva gyakori áradása miatt elköltözött. A mai Tésenfa őslakossága innen származott, mint áttelepülő. (Pesty V. k. p. 430.) Elpusztult.

GONTÉR, Gönterfalva. Siklóshoz tartozó pusztta. 1554-ben Göntér falu néven 8 házból álló helység, magyar lakosokkal. (Velics II. 171.) Siklóstól délnyugatra.

GREDISTYE, 1564-ben a pécsi káptalan népes faluja 25 lakott portával. (Koller VI. p. 220.) Vajszlótól dny.-ra.

GYÜRÜS, 1719-ben már elhagyott terület. 1695-ben még 6 jobbágy lakott itt. (U. & C. 58:78. Fol. 496.) Alsószentmárton pusztája.

HATVAN, Hadwan. A hódoltság elején 3 házból álló falu. (Velics I. 182.) 1582-ben a szentlőrinci nahie faluja 11 házzal. (U. ott I. 341.) Istvánffy birtok volt Bogádmindszent mellett. (Koller VI. 89.) Török ura Kara Musztafa Bogá. (U. & C. 10:24. Fol. 5.) A 17. században Draskovich tulajdon. 1687-ben pusztult el. (U. & C. 57:47. Fol. 116.) Ujmindszenttől nyugatra.

HERNYETELEK. A Siklósi család birtokai között szerepel a 14. században. Drávaszerdahelytől északra feküdt. (U. & C. 66:14.) Elpusztult.

ISZRÓ, Izró, Izerew. A török uralom második felében 5 házból áll. Hűbérura a siklósi Hasson spáhi volt. 1694-ben 4 család lakott a faluban. Lélekszáma 9. (U. & C. 56:45. Fol. 81 és 56:44. Fol. 55.) Hajdan mocsaras talajtól környezett szigetszerű terület, Drávaszabolcstól délkeleti irányban fekvő hely, ma temető. Itt állott régen az iszrói templom, melyet előbb áriánusok, majd reformátusok használtak istentisztelet céljára. 1846-ban elhordták építkezésre, csak alapvonalai láthatók ma. E helyen, a templom körül állott a falu. (M. Nemz. Múzeum. Kézirattára Hatos lev. p. 44 és Pesty IV. k. p. 158—61.) Dűlő név.

KÁPTALANFALVA, Mint neve is mutatja, a pécsi káptalané volt. 2 porta után fizetett fejadót. Ujmindszent körül lehetett.

KENGYEL, Kengiel. A Belkőzbe tartozó Zrinyi birtok e falu is a 17. században. A török uralom alatt 4, 1702-ben 1 házból állott. (U. & C. 50:24, 66:14, 56:45. Fol. 69.) 20 év múlva már pusztta, mert

a gyér lakosság a szomszédos Rád faluba költözött át. Régen a falu helyét Külső- és Belsőkengyelnek nevezték. Rádfalu határrészében van.

KISSZENTTAMÁS, Szenttamás. A 15. és 16. században a Lábatlany család birtoka volt Kisharsány részével. (Engel: Gesch. Ung. 143.) Ma Csarnota határában fekvő terület. (Pesty IV. k. p. 103—04.) Dűlőnév.

KOPPÁNY 1570-ig említett falu, melyet már 4 évvel előbb a törökök elfoglaltak. (Századok 1870. p. 249.) Ipacsfa mellett feküdt. Elpusztult.

LANKA, Lankafalu. A régi Szaporeza falu helye. E néven a Belkőzbe tartozott. Birtokosai a Zrinyiek. (U. & C. 50 : 24.) Ma dűlő.

MALOMSZEG, Malomszék. A siklői keza fejadódefterében 1554-ben 3 házzal szerepel. Magyar lakossággal. (Velics II. 171.) Ipacsfától nyugatra feküdt. Elpusztult.

MIHÁLYPÉTERHÁZA, Myhaly peterhaza. 1542-ben az Ormányiaké 15 lakott telekkel. Bogádmindszent környékén lehetett, siklői járásban.

MONYOROSD. A 16. században népes falu. A török uralom utolsó idejében 12 házból állott. Farkas György vajdáé volt. (U. & C. 37 : 47. Fol. 117.) 1695-ben a helybeli parasztok különféle helyekre elvándoroltak. (U. & C. 10 : 14. Fol. 15.) Hegyszentmártonhoz tartozó puszta.

NAGYTÓTMEZ. A török adózáskor, 1554-ben még létezett a falu Drávapalkonya mellett, magyar jobbágyokkal. (Velics II. 173.) Elpusztult.

OCHY. Az 1696. évi dikális lajstromban fordul elő 2 lakossal. Ipacsfa és Drávaszabolcs közötti terület. Dűlőnév.

PÁLI, Pélé, Bally, Paly, Szentpál. A török uralom idején épügy, mint előtte jelentős átkelő hely volt a Dráván. E mellett fejlődött ki a révész falu. A Belkőzbe tartozó falu a török idők kezdetén, mely magyar urának a Zrinyieket ismerte. (U. & C. 50 : 24.) A hódoltság alatt is adóztak a helybeli lakosok magyar részre. (U. az. 66 : 14.) Felszabadulás után a pécsi káptalan vette át. (Conscr. Dic. 1696.) Lakóai kálvinisták. Számuk 3 család, 7 lélekkel. (U. & C. 56 : 45. Fol. 84.) 1725-ben már puszta, melynek csak 3 malma és jövedelmező átkelő helye birt jelentőséggel. (U. o. 56 : 44. Fol. 54.) Drávapalkonya környékén lehetett. Elpusztult.

PELSÓFALVA. A török korban népes falu. A 16. század elején 16 házból állott. (Velics II. 171.) Ma szántóföld Drávaszerdahely határában Faluhely néven. (Pesty V. k. p. 403—4.) Dűlőterület.

PETTEND. Diósvizlótól délnyugatra keresendő. (U. & C. 66 : 14.) Elpusztult.

SARI, Saary, Shary, Kápolnás-Sári. Nevét a pápai tizedjegyzékben már megtaláljuk 1332 körül. (Ortvay). Mindig Siklósvár és tartozékai között szerepel mint falu. 1552-ben Pethne Jánosé, majd Szabó Ágoston és János tulajdona. A hódoltság alatt Bornemissza Farkas után Bács-megyei Simon szigetvári hadnagyé a tulajdonjog. Népes falu 1561-ben. 5 jobbágy és 7 zsellértelek mellett 2 egész elhagyott porta is ide tartozott. (Koller VI. p. 102.) A török uralom utolsó felében 30 ház volt a faluban lakott rész, de ezeknek lakosai leginkább Siklóson telepedtek le a felszabadító hadjáratok után. 1698-ban már puszta. (U. & C. 52 : 18, Fol. 53, 52 : 18, Fol. 47—48.) 1701-ben Siklósról települt ide 5 család, ekkor lélekszáma 14 volt. (U. & C. 56 : 45. Fol. 50.) A rácdúlás után ismét pusztasággá válik. Területét 1725-ben a környező falvak

Iakosai művelik, bár a siklósi lakosok hivatkoztak arra, hogy 1700 körül már megvették ezt a bécsi udvari kamarától 1200 frt.-ért. (U. & C. 56 : 44. Fol. 36.) Ma Siklóshoz tartozó pusztá, délkeleti irányban.

SÁROSTÓ, Sarostho, Sarros-tho. Belközi Zrinyi-falu a 16. századtól a siklósi járásban. A török adójegyzékben 12 lakóháza volt adózó 1554-ben magyar lakosokkal. (Velics II. 171.) Az idegen uralom megszüntekor pusztulhatott el. (U. & C. 56 : 45. Fol. 71, 59 : 44. Fol. 15.) Ma Kis- és Nagysárostó néven pusztá Rádfalva mellett.

SCOJTI, Svoyfi. Vejti mellett feküdt hajdan e néven egy falu, mely 1687-ben pusztult el végleg. (U. & C. 48 : 17. Fol. 46.)

SZÁNTÓ. 1486-ban királyi adományban kapta Geréb Béla és István. (Várady II. 356.) 1554-ben a harsányi nahie fejadódefterében 12 lakóházból álló falu magyar jobbágyokkal. (Velics II. 173.) Nagyharsány határrésze, a községtől nyugati irányban.

SZEMER, Beremend mellett falu volt, délkeleti irányban. (Közl. Dunántúl történetéhez. p. 11.)

SZELCHYAN, Szecsan, Kiscsán. 1553-ban a pécsi káptalan jobbágyfaluja. A Hirics helység határában levő Kelemenliget nevű pusztá helyén hajdan Szétsány nevű falu állott. (Pesty IV. k. p. 279.) Ma más néven pusztá terület.

SZIGETCSKE. Zrinyi-falu volt. A 17. század közepén pusztult el. Szaporcától keleti irányban feküdt. (U. & C. 48 : 17. Fol. 59.)

SZOMORFALVA. Eltűnt helység. Hajdan árpádkori tulajdonosai a Beremendiek voltak. (Hazai Okmánytár VI. p. 5.) Előzőleg a Kán nemzetség első foglalásból származó birtokállományához tartozott. Megosztott falu volt, ezért hajdan Két-Szomorfalvának is nevezték. (U. ott VI. p. 416. és IV. p. 642.) A török hódoltság előtt a pécsváradi apátságé. Dráwapiski mellett feküdt. Elpusztult.

TORMÁS. Eltűnt falu neve a tésenfai határban található Tormás nevű szántóföld területen. (Pesty V. k. p. 430.) Ma dűlőterület.

UJFALU. Már a 17. században megszűnt helység Terehegy határában. Dűlőnévben él.

VASKAPU, Felső, Felső-Vaskapu, Kétág. Az 1692-ben készített hivatalos bejegyzésben 100 éve pusztán álló területnek írták. (U. & C. 37 : 47. Fol. 118.) Előbb Draskovits tulajdon, majd Szőke faluval együtt a pécsi káptalané lett. (U. & C. 31 : 29. Fol. 384.) Szava falu pusztája.

VELENCE, Wellentze. Az 1542-ben feltűnő név, a pécsi káptalan kis faluja volt 2 portával. (Conscr. Dic. 1542.) Dráwapalkonya mellett erdőterület neve.

A szentlőrinci járás 1941. évi területén elpusztult helységek.

ÁBRÁNFALVA. A 16. század elején egytelkes nemesek a falu lakosai. Ábrahámfai rét néven Kacsota határában fekvő terület.

ÁGFALVA, Ágod. Egytelkes nemesek a birtokosai és lakosai az 1542. évi adózáskor. Bagothay Balázsnak ősi tulajdona innen 2 porta. Lakócai Dinnyeberkibe költöztek, ennek határterülete.

ÁGTELEK, Agtelek. Kis falu, mely 1542-ben Ledy Ferenc tulajdona. Lakott része 2 porta. 1696-ban már elhagyott helység. Monosokortól keletre fekvő terület.

ALMÁS. Kistelek mellett állott hajdan.

BAGÓHAZA, Bagaháza. Csonkamindszent határában hajdan népes falu. 1542-ben Laltos Lőrinc egytelkes nemesé. (Pesty IV. 124.) 1696-ban is egy nemes család birja. (U. & C. 42 : 55. Fol. 40.)

BASKI, Basky, Vaski. Magyar falu, mely átköltözés folytán szünet meg a 18. század végén, Piskó község őstelepe, a maitól északnyugatra. Hódoltság idején magyar ura a Zrinyi család tagjai, majd a pécsi püspök és káptalan. Török birtokosa a szigetvári bég: Hasszán. Népesége 1694-ben 5 család, 18 lélekkel, 1702-ben már 10 család 32 fővel szerepel. Magyarok mind a helybeliek. (U. & C. 56 : 45. Fol. 109, 48 : 17. Fol. 48—49., 48 : 95. Fol. 18.) Piskó mellett állott északnyugatra, az utcai rétek folytatásában. (Pesty V. 1. p. 172.) Ma a szentlőrinci járásba esik területe. Dűlő- és szántóterület.

BEGES, 1542-ben adózó falu, lakosai egytelkes nemesek. Dinnyebkerki mellett keresendő.

BIKATELEK, A szentlőrinci szandzsák faluja. 1565-ben 2 adózó házzal. (Velics I. 182.) Kisdér mellett elterülő térség.

BODORFA, Egytelkes nemesek és Literati Ferenc birtokosai és lakosai. A török korban 6 házból állott. (Velics I. 182.) 1696-ban már Baksával együtt szereplő lakott terület.

BOKORD, Eltűnt helység. 1561-ben Öszy Boldizsár és János, utóbb Ujlaky Sebestyén faluja 4 jobbágy és 1 zsellér telekkel. Magyar lakosai voltak. (Koller VI. 125.) Nagycsánytól délkeletre fekvő legelőterülettel azonos.

BOLDOGASSZONYFALVA, Boldogasszonyfalva. A pécsi vicarius népes faluja a 16. században. Plébániás helység. Nagykiterjedésű helység. Kacsóta határrésze, ma szántóföld.

BOLHAFALVA, Bohafalva. Kiváltságot élvező egytelkes nemesek a helység lakosai az 1542. évi dicális összeírás szerint. (Conscr. Dic. 1542.) A török uralom alatt maradék lakossága 4 házban lakott összesen. (Velics I. 182.) Katádfától északnyugatra állott e falu.

BÖRÖZDE, Bevrewzde. Egy négy portából álló nemesi helység a 16. században. Drávaiványi körüli terület.

CZELNA, Cylina, Żurna, Żel. Żel. Nemesi tulajdon 1542-ben, 4 nemes ura birta 5 portányi népes jobbágyrészét. 1561-ben 2½ porta lakott rész a jobbágy részen. (Koller VI. 100.) A török uralom végén 2 jobbágy család lakott e falu helyén, összesen 6 főnyi lélekszámmal. Ezek a kényszerítő hatásra Julancz faluba — mely evvel szomszédos volt — költöztek. (U. & C. 56 : 45. Fol. 115.) 1702-ben tévesen írják, hogy csak 5 éve áll pusztán. Keresztény ura Káldi György volt. (U. az 48 : 95. Fol. 27.) Utóbb Drávaiványi pusztájává lett. (U. az 58 : 78. Fol. 490.)

CSAPPALU, Kacsóta határterülete. 1687-ben elpusztult, lakosai Kacsótán telepedtek le.

CSEHFALU, Chehfalu. 1542-ben még egytelkes nemeseké, kik itt laktak és nevük bizonyítéka, hogy egyike a sok elpusztult magyar falunak. (Conscr. Dic. 1542. p. 78.) Dencsházával volt határos.

CSERFALU, Drávaiványi mellett fekvő 1554-ben 2 házban még magyar lakosai voltak. (Velics II. p. 172.)

CSERTELEK, Nagycsány mellett található elpusztult falu. 1662-ben néptelenedett el. (U. & C. 48 : 95. Fol. 7.)

CSOBOKA, Choboka. A 16. század elején Csobokay és Istvánffy tulajdon 3 porta része. Monosokor mellett pusztá gyér lakossággal.

CSOBÖRÖKHEL, Csütörtökhely, Chetertekkel. A 16. századbeli birtokosai Koproi Lőrinc 5, Dezső Kelemen 1, István János 1 portával. 1696-ban már csak egyetlen ide való jobbágy él Nagypeterden. Ez a helység is a kegyetlen zsarolásnak lett áldozata, mint ez az egykorú forrásban említve van. (U. & C. 50 : 28. Fol. 187.) Okorágtól északra feküdt.

CSOSZI, Chewzy, Csuzi, Chussy. 1553-ban a pécsi káptalan tulajdonát képezte. (U. & C. 50 : 42.) Török hódoltság alatt 7 házból álló falu. Utoljára a siklói Záty bég birta magas adó mellett. 1694 körül 3 család, összesen 8 személy képezte lakosságát. Protestánsok voltak. Keresztény földesuruknak, a pécsi püspöknek is adóztak. (U. & C. 56 : 45. Fol. 106.) Vejtitől északnyugatra Piskó határában állott. Lakósi a szomszédos helységekbe költöztek be a 18. században. Elpusztult.

EGRY, Egeri. Egytelkes nemesek faluja. 1542-ben 6 nemes család a lakossága. Négynek a neve a faluéval azonos. (Conscr. Dic. 1542.) Ibafa körül lehetett.

ENDESFALVA. Népes falu 1540 körül 9 portája adózó. Birtokosai Bornemissza, Láztoczy és Borbay nevű nemesek. Ibafával határos területen keresendő.

ERDELİK, Erdelyk, Erdglyk. A 16. század elején egytelkes magyar nemesek lakták, de emellett a fejevári káptalannak 6, Lőrinczy Pálnak 1 lakott portája volt. Bükkösd melletti terület. Megyefa felé nyúlik.

FÉLFALU, Felfalu. A török adójegyzékben 16 lakott házzal szerepel 1554-ben. Lakosai magyarok. (Velics II. 172.) A 17-ik században lakosai elhagyták. 1702. évből származó hiteles okmány 13 éve pusztán álló területnek mondja. (U. & C. 48 : 95. Fol. 50., 48 : 17, Fol. 55.) Bogdása határterületén található legelőterület.

FIZESD, Fvzesd. Az 1542. évi adóösszeírásban Oszró táján feltűnő falu. Késás Pál birtoka 3 portával.

GILICZE, Kilicze, Gilicse, Kiricza. Az 1542. évi adózásakor Marocsával együtt adózott részben. A pécsi káptalané volt 4 portával. A szigeti járáshoz tartozó kis falu volt. A török uralom ellenére a Zrínyi uraságnak évi 1 pár csizmával adózott. (U. & C. 66 : 18.) Az átvonuló törökök elpusztították. 1702-ben azt írják a kamarai biztosok, hogy 35 éve áll elhagyatva. (U. & C. 48 : 95. Fol. 50.) Kákics határrésze és részben Marocsához is tartozik. Lakosai Kákicsra telepedtek át hajdan.

GIRODFA, Gyrotfalva, Gerőd. Egytelkes nemesi falu a 16. században. Lakossága névszerint ismeretes. (Conscr. Dic. 1542.) 1565-ben Gerőd néven hódolt falu, 6 ház után fizetnek fejadót. (Velics I. 182.) Bogdásától északra feküdt.

GREDISTYE, Geredysthye. A pécsi káptalan 9 portát számláló jobbágyfaluja az 1542. évi adóösszeírásakor. Zaláta körül feküdt.

GYULAFALVA, Gywlafalva, Julacz, Gyulancz. Zaláta melletti falu a 16. században, részben Bornemissza, részben Petroczy tulajdonban. Török uralma alatt 2 házas jobbágy lakott a helységben. Névszerint ismert török ura a siklói Hasson buik basa volt. 1661-ben teljesen leégett a falu és azóta nem lakta senki, bár a Zrínyi család birtokjegyzékében még szerepel. (U. & C. 56 : 45. Fol. 112, 48 : 95. Fol. 24., 48 : 17, Fol. 52.)

HARASZTI, Gilvánfa melletti terület. A török uralom előtt falu volt. (U. & C. 15 : 54.)

JÁNOSFALVA, Szent János. Szaláta határán túl fekvő terület 1542-ben Bertalanffy Gáspáré volt 5 porta nagyságban. 1582-ben 16 háztól fizetett fejadót. (Velics II. 341.)

KÁPOLNA, Kápolnásfalu. A 16. század elején egytelkes nemesek faluja. Lakosai (névszerint ismert) magyar adózók, számuk 15. A török idők kezdetén még 4 lakóházban élt itt a magyar lakosság. (Velics II. 164.) Nemesi nagybirtokosa Bornemissza Farkas 6 portával, utóbb Bácsmegyei Simon hadnagyé. (Koller VI. 98.) Lakosai a török uralom alatt elköltöztek 1662. év táján. (U. & C. 56 : 45. Fol. 119.) Kápolnapusztja néven Zalátához tartozó terület. Csak a felszabadító háborúk után kerül vissza 5 család (magyarok). (Conscr. Dic. 1696.)

KISFALU. Selye melletti pusztja, melynek lakosai 1672-ben (3 család) a kegyetlen zsarolás miatt Sellyére költözött. Néptelenül állt azóta. (U. & C. 48 : 95.)

KISVERTIKE. A hódoltság végén elenyészett falu. Káldi birtok a 17. században. Három lakosa közül 1700-ban 2 Sellyére, 1 pedig Drávaiványira költözött át. (U. & C. 48 : 95. Fol. 26.) Sósvertike mellett feküdt.

KONCSHÁZA. Egytelkes nemesi falu a 16-ik században. Szent-dienestől nyugatra szomszédos terület.

KOROK. A török hódoltság alatt 1554-ben 8 házból állott. (Velics II. 172.) Bogdása körül északi irányban állott.

KOSTYÁN, Kustyán. 1566. évi birtokjegyzékben Bika Andrásnak a szigetvári hadnagynak a faluja. Kisdér és Ocsárd között, ettől nyugatra. (Salamon: Első Zrinyiek p. 537.) Elpusztult.

KÓHIDFALU, Kewhyd. A falu földesurai 1542-ben Szántó György 6, Szántó Boldizsár 2 porta lakott résszel. Kisasszonyfa területén ma határrész.

KÖKE, Kewkec. Az 1542. évi dika adószedéskor a pécsi hospitálisok mesterének a birtoka 5 porta nagyságban. (Conscr. Dic. 1542.) Okorágtól északnyugatra fekvő pusztarész.

KÖRIS, Kewrys. Istvánffy István tulajdona 14 portával. 1542-ben.

KÖRÖSONYE, Kerehenye, Keresin. Hajdan Felső- és Alsó Kerehenye falut különböztettek meg. Az utóbbi Félfa szomszédosságában állott 1542-ben, a felső Literáti Bertalané, az alsó pedig a pécsi káptalané. (Conscr. Dic. 1542.) Hódoltság kezdetén 10 házból áll. A jobbágytelkek száma 5, a káptalani és 2 porta nemesi részen. (Velics II. 172., Koller VI. 119, 116.) Jelentős népessége van még 1565-ben is, mikor 26 házban él a lakosság. (Velics I. 181.) A 17. század végén pusztult el. Bogdásához tartozó pusztja.

Jelentős falunak számított. Kisasszonyfa mellett állott, itt volt Istvánffy Miklósnak, a híres történésznek szülőháza.

LAPSI, Lapsy. A helység nemes lakosai az ú. n. egy telkesek 1548-ban adóznak. 14 porta jobbágyrésznek a nagyvátvi nemesek a tulajdonosai. A falu a mellette levő Liki-vel iratott össze, 4 porta pedig más nemesek tulajdonát képezte. 1553-ban nagyvátvi nemeseké. (U. & C. 50 : 24.) Ibafa határrésze, legelő. (Pesthy IV. 292.)

LEGENCZE — Legenczi, Segencze. Hajdan falu volt. Marocsa határához tartozik.

LORÁNDFALVA, Lorántfalva. A pécsi püspök faluja a 16. században. 1542-ben 7 portája adózó, 1 szegénysége miatt nem fizetett.

(Conscr. Dic. 1542.) Volt a pécsi káptalannak is 1 portányi része. Fejadóban a töröknek az 1582. évre 5 ház lakosa fizetett. (Velics I. 341.) Szentlőrinctől északnyugatra lehetett.

LUKAFALVA. Egytelkes nemesi falu a 16. század elején. Borbay Miklós özvegyének 1542. évi adózáskor 1 portája volt a jobbágyrészen. Nyugatszenterzsébet szomszédságában volt.

MEDVEZ, Medvez. Egy telkes nemeseké volt a 16. század elején. Ezenkívül 1 porta Bagrihai Jánosé volt. (Conscr. Dic. 1542.) Botykapeterdtől nyugatra dülőterület.

MONYOROS. A Nagybagothy örökségből megmaradt 1 pusztás kis helység 1542. körül. Elhagyott falu. Zrinyi birtok volt. Hernádfa mellett fekvő terület.

NYERLŐD, Nyerlewd. Egytelkes nemesi adóznak 1542-ben. (Conscr. Dic. p. 88.) Horváthertelend körül volt.

PÁLOSFA, Pálosfalva. Beczefa körüli falu volt.

PÉTERFA, Péterfalva. 1554-ben mindössze 1 házból álló falu (Velics II. 171.) Ezután nyoma veszett és mint pusztá szerepel, Dencsháza tartozéka. Botykapeterd határában szerepelt.

PETHYEN. A pécsi kiskáptalan jobbágyfaluja 1542-ben, 3 lakott, 2 szegény és 3 leégett portával. Sósvertikétől keletre feküdt.

PESZERY, Pezery. Egytelkes nemesi falu 1542-ben. Szentdienes határában fekvő Pöszéri dülő.

POBORFALVA. Az 1542. évi adózáskor Biká Imre nevén álló falu, Hatvan és Weter nevű helyekkel együtt lett összeírva. (Conscr. Dic. 1542.) Kisdér melletti terület.

POKLOSTÓ, Poklosthó. A török uralom előtt népes magyar falu volt, egytelkes nemeseké. Névszerint ismerjük magyar lakosságát. (Conscr. Dic. 1542.) 1571-ben 15 ház után fizetett fejadót. (Velics I. 210.) Nagyváty határrésze.

POROSSZEG. A helység lakosai egytelkes nemesek a 16. században. Csonkamindszenttől nyugatra volt szomszédos Sánthaszeggel.

RÁDFA, Radfam Détfe. A török uralom alatt elnéptelenedett helység. Lakosai Tengerin és Baksa községben telepedtek le. Ma Baksa pusztája. (U. & C. 37 : 47.)

RÁKOSFALVA. Gerde szomszédos faluja volt a 16. században.

RATKOCZA, Erdei Rathkocha. Népes jobbágyfalu 1542-ben 8 lakott és 2 elhagyott portával, ezeknek a fejérvári káptalan volt a birtokosa. A török időkben még Szigetvár elfoglalása után is fennállott. Lakosai magyarok voltak. (Koller VI. 91.) Később helesfai jobbágyok pusztája. (U. & C. 38 : 78. Fol. 448., 38 : 78. Fol. 1.) Goricához tartozó pusztá terület.

SAKOSFALVA, Zakofalva. Egytelkes nemesek lakták 1542-ben. Dencsházától északra szomszédos helységgé tünik fel.

SÁNTHASZEG. Egytelkes nemesek adózói 1542-ben. Kacsótától délre legelőterület.

SEBES. Az 1542. évi birtokosai Mezóssy István és Horváth János. Portaszáma 5. Botykapeterd területén szántóföld.

SÜTÉTKÉREK, Südétkereki, Sütetkerek. Sütetkerek. A 16. század elején nagy falu 19 lakott jobbágyportával. Thaly Ferenc volt a földesura. A 17. században Zrinyi tulajdon volt. A hódoltság alatt is lakott terület. (U. & C. 66 : 17., 37 : 47. Fol. 91.) Kelet felől Boda, délről Tarcsa

elpusztult faj. nyugatról az elhagyott Kőhíd, végül északról Szentlőrinc falu határolta. Ez utóbbi határrésze.

SZLEGEDI. Szeged, Zygedy, Szegedi. Egytelkes nemesek lakták a török uralom előtt. Hódolt falu 1571-ben 8 házzal szerepel. (Velics I. 210.) Nagyvátytól délre feküdt.

SZILHÁNFALVA. Jelentéktelen kis falu, mely Szerecsen György, majd Szegedi György birtokai közé tartozott. (U. & C. 50 : 24.) Rónádfa táján állott.

SZEN, Sen. Kiscsány melletti falu a pécsi káptalan birtoka, mely $4\frac{1}{2}$ porta területével a kisebb falvak csoportjába tartozik. Népeisége a török korban is megmaradt.

SZENTDEMETER. Zenth Demeter, Zenthdemeter. Pécsi káptalan hajdani földesura a 9 lakott portából álló falunak. Ez a jelentős lélekszámú falu 1542-től 1554-ig visszafejlődött. Ebben az évben már csak 4 ház fizetett fejadót. (Velics II. 164.) Kedvezőtlen helyzete és súlyos adói miatt 1565-ben már mint pusztát tartották nyilván. (Koller VI. 78.) Botykapeterd határában található Szendömötör nevű szántóföld területén állott a hajdani falu. (Pesty IV. k. 93.)

SZENTDOMJÁN, Zenth Damian. Plébániája van 1542-ben. A fejevári káptalané 5 portával. 1565—83. közötti években 3 adat is van a török adójegyzékben, mikor 3, illetve 4 házból álló magyar falu volt. (Velics I. 182., 209., 341.) Megyefához tartozó pusztta terület.

SZENTGÁT, Szent Gél. Hódoltság előtt népes falu, 1542-ben Török Bálint a birtokosa 8 portával. Az érdi plébániával 1 portája volt. 5 szegény jobbágy és 5 elhagyott telek jellemzi a helység helyzetét. (Conscr. Dic. 1542.) Magyarmeeske területén látható romjai a falunak Pusztallja pusztán.

SZENTILONA, Zenthilona. A helység neve 1542-ben feltűnik, a pécsi kiskáptalan tulajdona, 1 portából áll. (Conscr. Dic. 1542.) Csebény mellett állott.

SZENTIVÁN, Zenthivan. Több birtokos népes faluja, 1542-ben 7 lakott portából álló. Magyarszentiván határában elpusztult falu.

SZENTJAKAB, 1555-ban Ormány Jánosé volt. (U. & C. 50 : 24.) Nagyváty és Szentdienes közötti területen feküdt.

SZENTLELEK, Zenthlelek. Egytelkes nemeseké 1542-ben. A hódoltság alatt elpusztult. A dinnyeberki jobbágyok pusztája volt sokáig. (38 : 78. Fol. 451.)

SZENTMIHÁLYFALVA, Zenth Myhالفalva. Egytelkes nemesek lakták a 16. században, de mások is érdekeltek területén. Önálló plébániája volt. Kispeterd mellett létezett.

SZIGETFALU. Zaláta területén állott hajdan nagy mocsaraktól övezve, míg a lecsapolások után legelőterület lett. Itt állott hajdan egy népes falu.

TARCSA, Thartha. Népes falu volt hajdan, 1542-ben 9 lakott és 2 elhagyott portából állott Borai Gáspár tulajdonában. Önálló plébánia volt, 1565-ben 13 házból állott a jobbágyrésze. (Velics I. 181.) 1582-ben 20 ház után fizette fejadóját. (Velics I. 341.) A török uralom végén néptelenedett el. Magyar részről Kapronczai Zaledarich Márton nemes volt a földesura. (U. & C. 66 : 16.) Pécsről nyugatra, Szentlőrinctől Pécs felé vezető országút mellett feketett.

TINÓD. A szigetvárhoz szolgáló nemesek jelentékeny része e faluból való volt. Egytelkes nemesek voltak. A 17. században Zrinyiek

birtoka. Török ura Bakos spáhi volt. Rózsafától keletre fekvő mezőnek a neve ma is Tinódi. Innen származott a híres Tinódy Lantos Sebestyén is.

TORMÁSTELEK. Nemesi falu a 16. században, Nagyváty területén legelő.

VARSÁNY, Warsan. Az 1542. évi tizedjegyzék szerint Csery Balázs faluja 4 lakott portával. (Conscr. Dic. 1542.) Helesfa környékén keresendő.

VÉGAG, Wegág. Egytelkes nemesek a lakosok a török uralom előtt. (Conscr. Dic. 1542.) Végház néven hódolt falu. Csebény határában feküdt.

VIDOSFALVA, Wydosfalva. Egytelkes nemesek a lakosai a hódoltság előtt. Bánfától délre erdőterület volt a mult században.

VIGACS. A török hódoltság alatt említett 4 házból álló falu. Herádfa mellett keresendő. (Velics II. 164.)

A villányi járás 1941. évi területén elpusztult helységek.

CSAT, Csát, Csatia, Szát. 1511-ben Herendi püspöké, majd zálogjogon a vránai perjelé. (Koller V. 27.) 1557-ben Szát néven a baranyavári kéza fejadódefterében 9 ház után adózó falu, magyar lakossággal. (Velics II. 175.) Illocska körül fekvő helység, a mai Csaira pusztának icel meg.

GÉTA, Getta. Elpusztult falunak a helye. Hihetőleg a 16. század második felében enyészett el. 1736-ban Kisfalu (Baranyakisfalud) pusztája. (U. & C. 94:25.) Ma Baranyavárhoz tartozó puszta. (1902. évi Orsz. törzskönyvi bizottság jegyzéke.)

HALÉ, Háli, Haliva, Naghale, Haale. 1554-ben a baranyavári fejadódefterben 15 házzal jegyezték. Magyar lakosai voltak. (Velics II. 175.) Magyar földesura 1561-ben még a pécsi káptalan. A helybeli bíró (Papos Mátyás) vallomása szerint idetartozott 11 népes és 5 elhagyott jobbágytelek. (Koller VI. 114.) Nagyhale néven a 17. században a Lórántffy családé 18 lakott telekkel, tiszta magyar lakossággal. (Rákóczi-Aspremont ltr. Capsa 39. fasc. 1. N. 49.) A felszabadító háborúk idején eltűnt mint lakott hely. 1736-ban már Hallye néven Pélmonostorhoz tartozó puszta terület. Ma Pélmonostor határrésze.

IZMENY, Ismija. A Potkay Ferenc néven álló terület 1692-ben már pusztán áll, mert 5 évvel előtte lakossága elhagyta. A török időben 9 házból álló helység. (U. & C. 37., 47. Fol. 105.) Ma Bezedek és Sárók közötti területen fekvő szántóterület.

KARKAS. 1564-ben tűnik fel a Henyeiek birtokában. Nemesi birtok. (Conscr. Commun. Dic. 1565. Tom. III.) Elpusztult. Illocska körül lehetett.

KERESZTES, Keresztös, Körösztös, Kerechytes. A hódoltság alatt 1570. körül 18 lakóházból álló magyar falu. (Velics II. p. 405.) A 16. században már elhagyott hely. Illocska körül volt.

LOTA, Lotta. Gyérlakosságú falu volt a török uralom alatt, 6 lakott telekből állott. Keresztény ura gróf Zrinyi, majd Jány Ferenc püspök volt. Török részről ismert hűbérura Huzám spáhi volt, ki a mohácsi palánkban szolgált. A felszabadító háborúk alatt elpusztult, majd kiskassai jobbágyok pusztája lett ez a teljesen lakatlan, elpusztult falu. (U. & C. 61:46. Fol. 40. és 56:43. Fol. 124.) Kiskassa mellett fekvő puszta.

ORMÁN. A felszabadító háborúk idején pusztult el végleg (1687—88). 10 telekből állott, melynek lakosai közül a magyarok Zrinyi Péternek, török része pedig a mohácsi Haidni agának adózott. (U. & C. 61 : 76. Fol. 46.) Bezedek vidékén lehetett.

SARKAN, Csargán. Zrinyiek faluja a 17. században. (U. & C. 66 : 14., 66 : 18. és 56 : 41.) Pélmonostor pusztája.

SZENTDEMETER, Zenthdemeter. Az 1542. évi adójegyzékben a pécsi káptalan faluja. 8 porta lakott hely, 1 elhagyott ház és 1 szegény volt az adójegyzékbe felvéve. (Conscr. Dic. 1542.) 1565. évi összeírás szerint Mozsgay János, Szántó Mihály és Horváth Márk birtoka volt. Lakott falu. (Conscr. Dic. 1564—65. Tom. III.) Baranyavár mellett feküdt. Eltűnt.

SZENT TRINITÁS, Szentháromság, Trinitás. Ósi apátsági birtok, mely a hódoltság alatt lett Zrinyi tulajdona. 1561-ben Zent Trinitáson az apátság birtokában álló részen — Orgován György bíró bejelentése alapján — 12 jobbágy és 7 zsellér után adóztak. (Koller VI. 224.) 1682-ben néptelen falu, majd 6 év múlva 9 rác és bosnyák üli meg az elhagyott telkeket. (U. & C. 52 : 18.) 1698-ban 28 lakosa adózott a kincstárnak. Lakossága a közeli Vokányra költözött, melynek egyik jelentős pusztája.

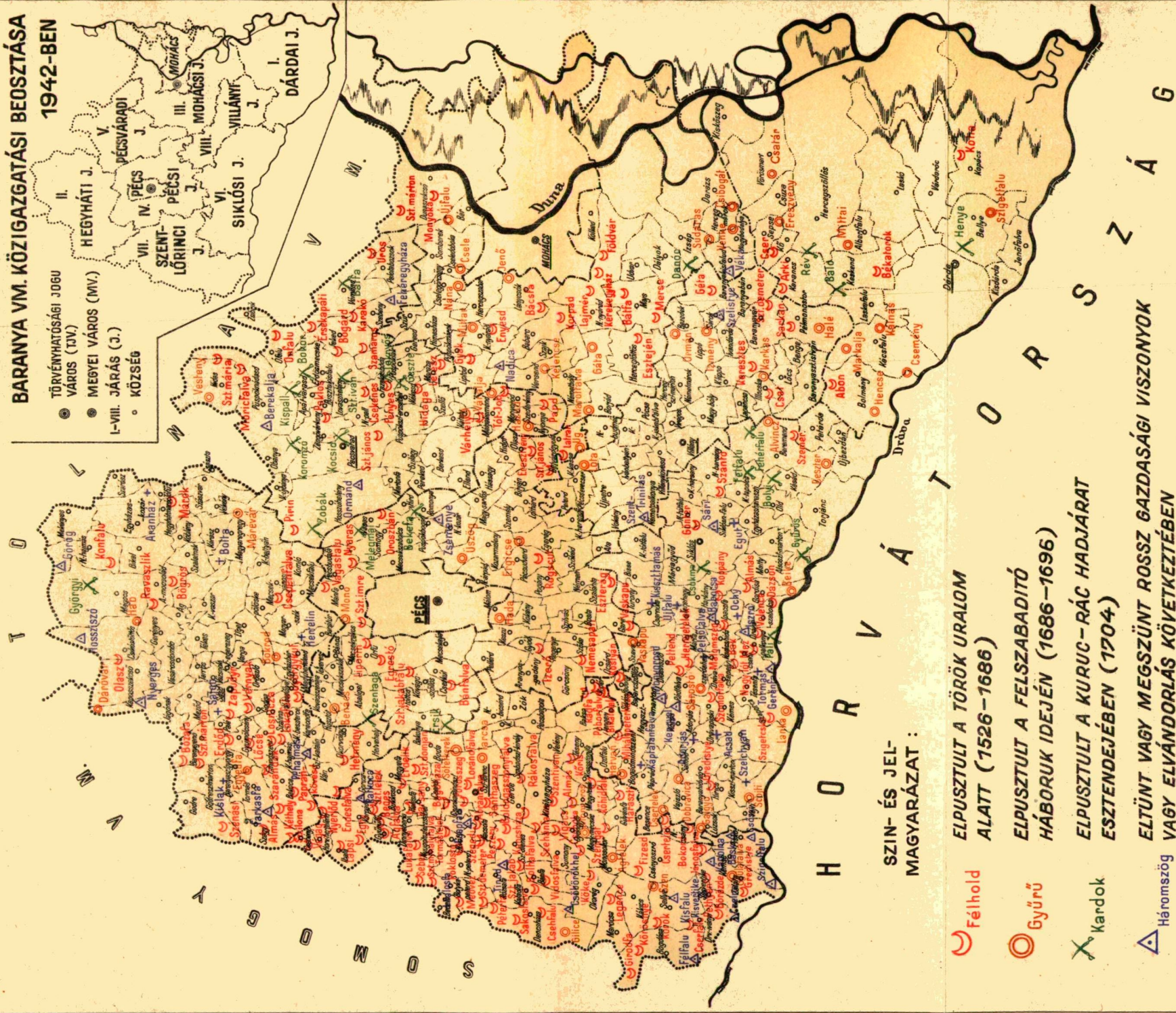
SZELISTYE, Szelestye. 17. század végén előforduló helynév, mely Sárok falunak régi helyével azonos, ma szántóföld a Baradülőben, a part mentén.

BARANYA VÁRMEGYE ELPUSZTULT VAGY ELTÜNT HELYSÉGEI A XVI–XVIII. SZÁZADBAN

BARANYA VM. KÖZIGAZGATÁSI BEOSZTÁSA
1942-BEN

- TÖRVÉNYSZÉKSÉGI JÁRÁS (TJV)
- MEGYEI VÁROS (MV.)
- I–VIII. JÁRÁS (J.)
- KÖZSÉG

H O R V Á T O R S Z Á G
SZIN- ÉS JEL-
MAGYARÁZAT :

- Félhold
- Gyűrű
- Kardok
- Háromszög
- Kereszt

ELPUSZTULT A TÖRÖK URALOM
ALATT (1526–1686)
ELPUSZTULT A FELSZABADÍTÓ
HÁBORÚK IDEJÉN (1686–1696)
ELPUSZTULT A KURUC-RÁC HADJÁRAT
ESZTENDEJÉBEN (1704)
ELTÜNT VAGY MEGSZÜNT ROSSZ GAZDASÁGI VISZONYOK
VAGY ELVÁNDORLÁS KÖVETKEZTÉBEN
ELTÜNT VAGY DÜLŐVÉ VISSZAFEJLŐDÖTT ISMERETLEN OKOK MIATT